

У НОМЕР:

Лицарі блакитних шоломів

Вітання Голови
Верховної Ради України
Володимира Литвина
творчому колективу
Київського академічного
театру оперети

Джерело інтелекту й духовності

Щиро вітаю колектив театру —
авторитетної
загальнонаціональної
мистецько-культурологічної
інституції —
зі 100-річним ювілеєм
Освячений яскравим талан-
том корифеїв українського
класичного театру і духовних
предтеч української держав-
ності — Миколи Саксаган-
ського, Івана Карпенка-Каро-
го, Михайла Старицького, ге-
нієм Леся Курбаса, сучасний
театр високо несе прапор на-
ціональної культури та мис-
тецтва. ➤ **СТОР. 18**

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Кошторис країни ухвалити не вдалося

Ранкове засідання 26 грудня
Учора вранці трибуна Вер-
ховної Ради виявилася забло-
кованою депутатами від
фракції Партії регіонів. Од-
нак уже хвилин через десять
народні обранці розійшлися
по своїх місцях. Голова пар-
ламенту Володимир Литвин
повідомив, що частина депу-
татів блокуванням висловлю-
вали своє незадоволення
тим, що під час голосування
за бюджет у четвер брало
участь дві картки депутатів,
відсутніх у залі. Однак керів-
никами фракцій було досяг-
нуто компромісу — створити
групу із народних депутатів,
яку очолив Олександр Єфре-
мов, котра вивчить цю ситу-
ацію. ➤ **СТОР. 3**

ФОТОФАКТ

У Національному банку України презентовано ювілейну монету «Марія
Примаченко», присвячену 100-річчю від дня народження Марії Прима-
ченко, видатної української народної художниці, лауреата Державної
премії України імені Т. Шевченка, «матері українського примітивізму».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

...Вони повертаються сюди знову і знову. Бо така у них ро-
бота — літати. Творити мир.
Військові вертольотчики-миротворці працюють у Ліберії
під егідою Місії ООН із січня 2004 року. У складі 56-го
окремого вертольотного загону 300 військовиків, вісім
вертольотів МІ-8 та шість вертольотів МІ-24.
Завдання, які виконують вертольотчики, — перевезення

службовців Місії ООН та вантажів, евакуація поранених,
польоти спостереження, повітряне супроводження перемі-
щення військ.
Час перебування в гарячій точці Західної Африки — півро-
ку. Нині до служби приступив десятий склад українських
військовиків — десята ротація, як тут кажуть. Із 45 осіб
льотного складу тільки 10 — тут уперше. ➤ **СТОР. 20**

НАМ ПИШУТЬ

Якби я був депутатом...

...попросив би Діда Мороза в Ново-
му 2009 році обов'язково скасувати
депутатську недоторканість, тому
що самому це зробити лячно.

Дмитро СТРУЧКОВ.

Чернігів.

ПОДІЇ

Серед загиблих в Євпаторії — родина з п'яти осіб

Кількість жертв вибуху в житловому будин-
ку в Євпаторії зросла до 27 осіб, повідомили
вчора в МНС Криму. За словами начальника
Головного управління МНС України у Криму
Олександра Мазіліна, на момент верстки но-
мера 26 тіл були опізнані повністю, з них троє
дітей 3, 5 і 10 років.

Серед загиблих є цілі родини, у тому числі
одна — з п'яти осіб. Крім того, за словами Олек-
сандра Мазіліна, 21 особу витягнуто з-під зава-
лів живими, з них п'ятеро перебувають у лікар-
нях: четверо в євпаторійських (із середньою і
легкою важкістю ушкоджень), ще одна — з важ-
кими ушкодженнями доставлена в одну з лікар-
ень Сімферополя. Декого з них обіцяють випи-
сати вже через 10 днів. ➤ **СТОР. 8**

Відбили в піратів судно з нашою пшеницею

Німецькі військові моряки відбили у со-
малійських піратів єгипетський суховантаж.
Спочатку пірати переслідували судно на
швидкісному катері. Потім зав'язалася пе-
рестрілка. Одного з моряків було поранено.
Капітан вантажника попросив допомоги
міжнародних сил, **передає «5 канал»**. Тоді з
фрегата «Карлсруе» військово-морських сил
Німеччини підняли у повітря гвинтокрил.
Пірати відступили. Пораненому надали до-
помогу. За даними МЗС Єгипту, після напа-
ду судно «Ваді аль-Араб» з вантажем україн-
ської пшениці продовжило шлях до Півден-
ної Кореї.

Школярі отримали свій транспорт

18 новеньких шкільних автобусів передано
сільським школам Кіровоградщини.
Коштують вони 3 млн. 420 тис. грн., зате від-
тепер школярі з найвіддаленіших населених
пунктів матимуть змогу комфортно діставати-
ся до навчальних закладів, а не ходити щодня
по декілька кілометрів сільськими дорогами.
До речі, автобуси — вітчизняного виробни-
цтва — Чернігівського автозаводу.

Вручення спеціального транспорту соціаль-
но важливим закладам і установам, які гостро
цього потребують, уже стало в області доброю
традицією. Так, Кіровоградщина однією з
перших в Україні започаткувала службу «соці-
ального таксі» для ветеранів, інвалідів, одинок-
их пенсіонерів.

А власне Державна програма «Шкільний
автобус» діє тут протягом п'яти років. Для
підвезення учнів і вчителів до місць навчання
і роботи за цей період область отримала 25
шкільних автобусів за кошти державного бюд-
жету, 21 автобус було придбано за місцеві
кошти, **повідомляє наш власний кореспондент
Петро МЕЛЬНИК**.

КОРОТКО

- ☐ У Сумах реалізується проект «Благодійна ялинка».
- ☐ У Кіровограді через борги споживачів обмежено подачу газу.
- ☐ Виробництво кетчупу та інших томатних соусів в Україні істотно збільшилося.
- ☐ Під час обшуку «конвертаційного» центру у Львові вилучено близько 1 млн. гривень готівкою. **(За повідомленнями Укрінформу).**

Фінансова та економічна кризи в Україні —

Володимир ЛИТВИН, Голова Верховної Ради України

Криза в Україну прийшла не випадково, бо країна йшла давно і послідовно до банкрутства. Правове свавілля, непрозорість економічних відносин, корупція, розбалансована і деградована система державного управління та технологічна відсталість гальмували ті темпи розвитку, на які справді здатна держава і суспільство. Із року в рік Україна опускається сходами багатьох світових рейтингів (і насамперед конкурентоспроможності та ефективності державного управління), поступаючись як своїм найближчим сусідам, так і багатьом країнам, навіть так званого третього

світу. Останні роки влада проводила помилковий курс соціально-економічного розвитку, орієнтуючи країну, а значить і населення, жити в борг, формуючи нереальні соціальні запити та утриманство. У підсумку суспільство не отримало чітких відповідей щодо перспектив розвитку держави, змісту і термінів реалізації назрілих реформ в усіх сферах суспільного життя.

Щоб «не заговорила вулиця»

Райдужні картини і щедри соціальні обіцянки з боку влади плекають у населення сподівання на краще майбутнє без зусиль і при цьому влада на сьогодні повністю втратила довіру громадян. Українська громада на перший погляд поступово перетворилася на пасивних «споживачів» управлінських рішень і заммирає в очікуванні чергової «пільги» від влади, але водночас зростають протестні настрої населення. Вітчизняна бюрократична машина позбавила працелюбний український народ можливості самореалізації й посилила в ньому страх (18,9%), розчарування (52,6%), розгубленість (26,4%)¹.

Проте більшість політичних сил просто не здатні оцінити масштаб загроз, з якими зіткнулася Україна. Вони й досі перебувають у полоні ілюзій щодо запасу міцності української економіки і перспектив вітчизняної сировинно-індустріальної бази, хоча на вулиці фінансова, економічна, політична, управлінська кризи одночасно. І незважаючи на це, продовжується довготривала політична війна, що остаточно розколола більшість суспільства.

Напрацьований національною економікою за попередні роки ресурс не був інвестований у майбутнє зростання, бо політика стала домінувати над економікою, а тому першочерговою виною всіх фінансових та економічних негараздів у державі є внутрішній системний занепад, який прискорився за рахунок зовнішніх факторів, але аж ніяк не навпаки.

Нас усіх чекає ще більш серйозна і соціальна криза з відтінками гуманітарних проблем, яка спонукатиме громадян не бути байдужими до процесів, що відбуваються у всіх сферах суспільного життя, а тому вже сьогодні багато політиків готові підтримати і навіть очолити вуличні протести, не розуміючи і не усвідомлюючи можливі наслідки того, як може «говорити вулиця» і до чого це призведе. Криза вже сьогодні повинна або «струснути», або змінити українську владу, яка зобов'язана піднятися над сплетінням партійних, лобістських і особистих інтересів на державницький рівень і мобілізувати весь потенціал нації

Напрацьований національною економікою за попередні роки ресурс не був інвестований у майбутнє зростання, бо політика стала домінувати над економікою, а тому першочерговою виною всіх фінансових та економічних негараздів у державі є внутрішній системний занепад, який прискорився за рахунок зовнішніх факторів, але аж ніяк не навпаки.

зادля формування масштабної і довгоочікуваної моделі розвитку держави на основі нової економічної політики, а не допускати масових протестів та громадянської непокорі.

Реалізація такої політики — це своєчасна і ефективна відповідь на виклики часу, що вимагає кардинальної зміни ро-

зуміння ролі держави в управлінні економічними процесами і реалізації бюджетної, податкової та грошово-кредитної політики, яка захистить нужденних і забезпечить інвестиції у людський розвиток.

Рік 2009-й стане черговим важким роком для України. Фінансова криза, яка протягом цього року охопила багато розвинених країн світу, дедалі глибше проникає у фінансову, економічну та соціальну системи України. Показники розвитку окремих галузей економіки та банківського сектору у 2008—2009 роках свідчать, що зараз немає підстав для очікування виходу української економіки з кризи наступного року, хоча існують можливості стабілізувати ситуацію і вкрай важливо докласти зусиль для руху вперед уже починаючи з 2010 року.

Зупинити «відплив» капіталу

Стабілізація 2009 року в Україні передусім має настати у фінансовій та, особливо, у банківській системі, оскільки фінансова криза не завдала і, як очікується, поки що не завдасть значних втрат європейським банкам, хоча намітилася тенденція до значного скорочення їх прибутковості. Це, зазвичай, приводить до скорочення можливостей рефінансування дочірніх банків, які є в Україні, а також покриття їх збитків через кризи в українській економіці. Вказане означає, що при поглибленні світової фінансової кризи банки перебуватимуть під подвійним тиском внутрішніх і зовнішніх проблем, передусім це стосується частини банків з імпортом капіталом, які разом з проблемними банками вже з українським капіталом зіткнулися з серйозними проблемами реструктуризації банківської системи України в цілому.

До цього вже сьогодні, тобто завчасно, необхідно підготуватися і бути готовими в разі таких загострень (бо вже сьогодні є певні сигнали про наявність банків в Україні, які не здійснюють виконання своїх функцій в повному обсязі зобов'язань). Нині ці проблеми ще не мають системного характеру, але ми й не маємо права їх допустити, бо в разі зростання ризиків у банківській системі — зростуть обсяги «відпливу» капіталу з країни, що призведе до втрати фінансової стабільності в Україні в цілому.

Ознаки таких процесів сьогодні вже є. З початку року, за даними Державної податкової адміністрації України, з країни вже вивезено капіталу на загальну суму 40 млрд. грн., у тому числі у формі «повернення портфельних інвестицій» на загальну суму 4 млрд. дол. США.

Вихід іноземних портфельних інвесторів з фінансового ринку України і зниження ступеня довіри до банківської системи стали чинниками знецінення національної валюти. До цього долучилася паніка населення, бо девальвація гривні спонукала вкладників банків до подальшого вилучення депозитів у національній валюті, що може спричинити катастрофічні наслідки для банківської системи України.

Для зазначених і багатьох незазначених негативних ефектів на економіку України стала особливо відчутною в результаті надмірного рівня валового зовнішнього боргу, який в Україні є наслід-

ком помилок у неконтрольованій лібералізації залучення іноземних капіталів і надмірного споживчого кредитування. На додачу існує й надмірна «соціалізація» видатків бюджетів України в 2004—2008 роках. Усе разом сформувало нездорове макроекономічне середовище та надмірний зовнішній борг, а слабка й низька конкурентоспроможність економіки під час перших же негараздів на світових фінансових і товарних ринках призвели до дестабілізації не тільки у фінансовій, а й в економічній системі України. Розпочався безпрецедентний спад у промисловості, який за останні півроку досяг понад 40% у річному вимірі.

Для нейтралізації негативних явищ у світовій фінансовій системі, що впливають на економіку України, необхідно:

- підвищити ліквідність банківської системи, цільову її рекапіталізацію та належний контроль за її використанням;
- реструктурувати потенційні банки-банкрути;

- організувати прозорі адресні держзамовлення для вітчизняних підприємств, збільшення закупівель у Державний резерв, реалізацію великих інфраструктурних, будівельних проєктів із забезпеченням преференцій для вітчизняних компаній, у тому числі в ході підготовки до Євро-2012;

- всебічно розвивати державно-приватне партнерство;

- встановити тимчасові нормативні бар'єри проти відпливу капіталу за кордон.

Повернути довіру людей

Разом з тим певне запобігання процесам подальшої дестабілізації у світовій фінансовій кризі не може розв'язати внутрішні проблемні питання. В 2009 році внаслідок загострень в економіці України слід очікувати певного підвищення рівня безробіття, скорочення доходів населення (яким і так необхідно повертати кредити споживчого призначення) та зниження прибутків підприємств. Значні труднощі будуть також у пошуку кредитоспроможних позичальників — з одного боку, а з другого — значної потреби у пролонгації кредитів.

Потрібно різко збільшувати резерви для покриття кредитних ризиків та підтримки стабільності у фінансовій системі України в цілому. Це мають робити банки, збільшуючи резерви, що, здається, вже робиться, але постало завдання щодо створення Стабілізаційного фонду, кошти якого і мають використовуватися для стабілізації фінансового сектору. Створення ж згаданого фонду за рахунок надходжень від приватизації, коли угода здешевлюється активами, — нелогічне. Це варто було робити за більш сприятливої ситуації, але тоді цього не допустили політично, а тепер уже запізно.

Саме тому, щоб безповоротно не втратити наявні активи держави, Стабілізаційний фонд слід збільшити в держбюджеті на 2009 рік. Тим більше що його використання має базу чинного законодавства, яку, в разі потреби, можна оперативно уточнити, а не розгортати нові дебати про закон, що регламентує новий характер Стабілізаційного фонду.

Тим паче це важливо, оскільки передусім ітиметься про поповнення статутних капіталів державних банків, як це, наприклад, планувалося на 2008 рік. Завдання підвищення капіталізації державних банків має особливе значення у світі проблем, народжених активним припливом іноземного капіталу в банківський сектор, що монополізувало ринок банківських послуг, а оскільки це банки іноземного походження, то є і проблема підтримки економічної безпеки країни. Однак для державних банків також загострюється проблема платоспроможності позичальників.

Нинішні проблеми у вітчизняному банківському секторі (при слабкості менеджменту Національного банку України) призведуть до ще більшого їх загострення в 2009 році. Заходи щодо стабілізації банківської системи, передусім з боку НБУ, доцільно поєднати з антикризовою політикою уряду. Це має дозволити перейти від імпортозалежного характеру розвитку національної економіки до інвестиційно орієнтованого на інноваційній основі. В цьому першим кроком має стати, врешті-решт, банк розвитку, який так і не створено, хоча розмов на цю тему було багато. Може, хоч ця криза змусить лобістів відмовитися від гальмування процесу його створення, а Каб-

мін разом з Нацбанком України дійде згоди і матиме реальний, не на папері, банк розвитку.

Ми виходимо з того, що нині набирає шалених обертів проблема суттєвого падіння виробництва в бюджетоутворюючих галузях економіки. Як результат, слід очікувати скорочення податків у бюджеті всіх рівнів, державні фонди, а також падіння валютних надходжень від експорту. Падають митні надходження. Фактично зупиняється металургія, будівельна галузь, сфера ремонтних послуг, скорочуються доходи рекламного і торговельного бізнесу.

Головним ризиком для країни стає не тільки інфляція, а й обвальне падіння виробництва. Десятки, сотні тисяч працівників (які залишаються без заробітних плат — єдиного джерела їх доходів) здатні вийти на масові соціальні протести з непередбачуваними наслідками. Крім того, можна очікувати масового повернення в Україну тих, хто вийшов на заробітки під час попередніх кризових явищ на батьківщині, бо там було затишніше і була робота.

Неминучою може стати криза розрахунків, бо зростає заборгованість між суб'єктами господарювання і по податкових платежах, та на порозі — загострення проблем із зовнішнім боргом країни. За оцінками незалежних експертів, Україна повинна буде виплатити в 2009 році по зовнішніх боргах до 50 млрд. дол. США, що значно більше від суми кредиту Міжнародного валютного фонду, який почав надходити.

На фоні проблем негативного сальдо торговельного балансу, а відповідно, і платіжного балансу, Національний банк України допустив при наявних резервах безпрецедентне знецінення гривні, сформувавши масову недовіру людей уже тепер як до банківської системи, так і до влади і до політиків.

Добре стане тоді, коли...

З огляду на можливе погіршення економічної ситуації, з метою запобігання та пом'якшення можливих негативних наслідків і недопущення фінансової дестабілізації необхідно здійснити низку невідкладних заходів:

Саме тому, щоб безповоротно не втратити наявні активи держави, Стабілізаційний фонд слід збільшити в держбюджеті на 2009 рік. Тим більше що його використання має базу чинного законодавства, яку, в разі потреби, можна оперативно уточнити, а не розгортати нові дебати про закон, що регламентує новий характер Стабілізаційного фонду.

- 1. Прийняти** державний бюджет і привести його видатки у відповідність до ресурсів держави, суттєво обмеживши видатки:

- на державне управління, утримання Верховної Ради України, секретаріату Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерств, відомств;

- на виплату різних надбавок, доплат, соціальних та оздоровчих виплат і пільг державним чиновникам;

- на утримання і ремонти будівель службового автотранспорту, засобів зв'язу.

- 2. Переглянути і скоротити** державні бюджетні програми і сконцентрувати державні кошти на реалізації життєво необхідних комплексних загальнодержавних програм. Пріоритетом має бути розв'язання проблем охорони здоров'я людей, житлово-комунального господарства, продовольчого забезпечення, соціального захисту населення, розвитку фундаментальних наукових досліджень.

- 3. Використати** Стабілізаційний фонд держави в рамках бюджету-2009 як інструмент урегулювання найгостріших проблем у фінансовій, банківській та соціальній сферах.

- 4. Створити** принципово нову систему фінансового контролю за державними коштами і майном, їх ефективним використанням із урахуванням повноважень Рахункової палати та підвищення її відповідальності за стан і якість контролю. Оцінка діяльності контролюючих і правоохоронних органів, їх чисельність та видатки на утримання повинні визначатися не за кількістю контрольних заходів, а за реальним поверненням коштів державі, усуненням правопорушень.

- 5. Здійснити** наведення елементарного порядку в податковій системі, зокрема:

- негайно змінити гнітючу та корумповану систему адміністрування податку на додану вартість і особливо його відшкодування;

¹ Від кількості опитаних (за даними соціологічного моніторингу Інституту соціології НАН України ще за 2007 рік). У 2008 році за такої недолугої політики та в умовах кризи ці показники ще збільшилися.

Криза вже сьогодні повинна або «струснути», або змінити українську владу

ризики, застереження та невідкладні заходи

— законодавчо ліквідувати можливості підприємств використовувати фіктивні операції для збільшення валових витрат, у тому числі за рахунок передоплати за товари та ухилення від оплати податку на прибуток;

— ліквідувати ганебну практику виконувати плани доходів за рахунок переплат і збирання наперед податків та несвоєчасного повернення податку на додану вартість;

— відновити на якісно новому рівні прогресивну шкалу оподаткування доходів фізичних осіб.

6. Розпочати масштабну податкову реформу на основі запровадження таких заходів і пріоритетів:

— поступового скорочення кількості податків, зборів та обов'язкових платежів, зниження ставок податків і удосконалення предмета оподаткування;

— розширення бази оподаткування за рахунок суттєвого зменшення масштабів ухилення від системи податків та уникнення оподаткування, ліквідації неефективних податкових пільг;

— оподаткування надприбутків, які отримують фінансово-промислові групи і монополісти від експлуатації корисних копалин та природних ресурсів, державної власності, недосконалих бюджетних пільг і дотацій;

— приведення правил визначення доходів і видатків суб'єктів господарювання у відповідність із загальновизначеними принципами єдиного бухгалтерського обліку, на якому ґрунтується фінансова, податкова, статистична та інші види звітності;

— гарантії стабільності податкової системи, створення умов для прямої дії податкового законодавства.

7. Запровадити ефективну систему регулювання фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, зокрема:

— лімітування чисельності управлінського апарату, видатків на його утримання, встановлення системи оплати праці;

— унормування діяльності з метою недопущення сумнівних фінансових операцій, навмисного доведення до банкрутства, надання різних допомог, позик у разі збиткової діяльності тощо.

8. Внести зміни в бюджетне законодавство, передбачивши можливість встановлення в критичних ситуаціях обмеженості щодо збільшення державних витрат або замороження певних груп видатків.

9. Розробити державну комплексну програму довгострокового розвитку внутрішнього ринку України і його захисту. Приєднання до СОТ уже обернулося для країни безпрецедентно високим темпом зростання імпорту, спрямованого на приватне споживання. Негативне saldo зовнішньої торгівлі й дефіцит поточного платіжного балансу вже досягають критично великих розмірів для можливостей підтримання зовнішньої рівноваги економіки. Ключовими векторами дій повинні стати:

— реструктуризація імпорту за рахунок його концентрації на товарах і послугах, які втілюють передові світові технології, — із відповідним зменшенням імпорту товарів і послуг, які Україна здатна виробляти самостійно або в кооперації з провідними світовими виробниками на належному рівні ефективності;

— застосування відповідно до норм СОТ антидемпінгових і компенсаційних мит, підвищення ставок мита по найбільш чутливих товарних позиціях, а також тимчасове запровадження обмеження на імпорт згідно з дозволеними заходами стосовно регулювання платіжного балансу (стаття 12 ГАТТ, 1994 рік);

— активне використання засобів нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі, які не суперечать нормам СОТ, у тому числі щодо контролю за якістю, безпекою, відповідністю імпортованих товарів технічним, фітосанітарним і ветеринарним нормам;

— встановлення правил торгівлі імпортованими товарами на внутрішньому ринку, в тому числі за наявності вантажної митної декларації;

— запровадження жорсткого контролю за повнотою оподаткування зовнішньоекономічних операцій, недопущення ввезення та продажу товарів із порушенням законодавства;

— слід переглянути нав'язані ліберальні догми на кшталт: «лише приватний бізнес здатен створити ефективну економіку; все потрібно віддати на «відкуп» приватній ініціативі та підприємництву». В складних умовах перехідного періоду держава повинна стати повноцінним суб'єктом господарювання в економіці поряд з приватними суб'єктами, а також створити сприятливе середовище для започаткування ведення бізнесу усіма суб'єктами господарювання.

10. Внести суттєві корективи в регуляторну політику держави, починаючи з перегляду і спрощення дозвільних, реєстраційних і наглядових функцій, встановлення обґрунтованих, прогресивних розмірів тарифів за надані послуги.

11. Запровадити державну програму адресної продовольчої допомоги. Цей напрям соціальної політики одночасно є важелем підтримки агропродовольчих виробників, нівелюватиме високі темпи інфляції на продовольчому ринку. Підставою для отримання допомоги можуть бути низький рівень доходу, непрацездатний вік, стан здоров'я, підтримка материнства, дітей, підлітків. Харчування, отримане за програмою продовольчої допомоги, може бути безкоштовним або здешевленим.

12. Невідкладні заходи щодо стабілізації валютного та грошово-кредитного ринку:

— Національний банк України (далі — НБУ) має відмовитися від формування пропозицій грошей залежно від припливу валюти, а перейти до загальновизначених інструментів, які пов'язані з кредитуванням реального сектору економіки за відносно помірних відсотків;

— заборонити видачу кредитів в іноземній валюті готівкою і безготівково юридичним і фізичним особам на цілі, не пов'язані із зовнішньоекономічною діяльністю та виконанням зобов'язань по контрактах перед нерезидентами;

— запровадити механізм погашення зобов'язань по кредитах в іноземній валюті національною грошовою одиницею (гривнею) на договірних засадах;

— організувати проведення торгів НБУ з продажу готівкової іноземної валюти комерційним банкам з обов'язковим продажем її населенню через обмінні пункти і каси банків. НБУ чітко визначити правомірність та розміри отримання комерційними банками комісійних винагород при здійсненні цих операцій;

— визначити порядок щодо формування курсової політики на готівковому валютному ринку шляхом встановлення відхилення у розмірі 5% маржі від офіційного курсу НБУ при купівлі та продажу готівкової іноземної валюти з наступним його переглядом;

— обмежити розміри вивозу валюти з України фізичними особами як готівкою, так і через платіжні карткові системи в розмірах, необхідних для стабілізації валютного ринку;

— тимчасово ввести мораторій на здійснення юридичними і фізичними особами інвестицій за кордон;

— приступити до випуску НБУ ощадних сертифікатів для населення на різні терміни з привабливою дохідністю, гарантованою НБУ. Отримані кошти спрямовувати на рефінансування комерційних банків для кредитування реального сектору економіки, інфраструктурних проєктів та житлового будівництва зі встановленням НБУ обмеженого розміру маржі;

— створити неформально прозору і контрольовану систему рефінансування комерційних банків та продажу їм валюти НБУ;

— НБУ розпочати дійові заходи з мінімізації надмірного обсягу готівкового обігу і, насамперед, тієї частини, яка виходить за межі впливу банківської системи і використовується для здійснення тінювих операцій;

— провести податкову амністію на перерахування коштів із-за кордону та внесення готівки від резидентів на відкриті спеціальні анонімні рахунки з правом отримання власниками відсотків як по депозитних рахунках.

Настав час дати відповідь на болюче питання: що насправді відбувається в Національному банку України і в банківській системі?

Для цього необхідно в максимально стислі терміни провести жорсткий аудит Національного банку України фахівцями контролюючих і правоохоронних органів, розібратися з курсом національної валюти, станом золотовалютних резервів України та діями посадових осіб. Додільно переглянути статус Національного банку України та внести певні корективи з метою обмеження його самостій-

ності та підвищення відповідальності перед суспільством за стан в економіці й соціальній сфері, запровадження контролю за його діяльністю. Всі прибутки Національного банку України повинні належати державі, а утримання його слід фінансувати з державного бюджету. На даному етапі це буде справедливо.

13. Заходи, спрямовані на пом'якшення кризових явищ на фондовому ринку України:

— розробити Програму розвитку ринку середньо- та довгострокових державних боргових цінних паперів на 2009—2018 роки з метою випуску в обіг ОВДП з економічно обґрунтованими ставками доходу як необхідну передумову запровадження другого рівня пенсійної системи — потужного джерела інвестиційних ресурсів в економіку;

— здійснити переорієнтацію зовнішніх державних запозичень на внутрішній фондовий ринок шляхом випуску та розміщення ОВДП з ринковими ставками доходу, що враховують поточний індекс інфляції;

— обмежити обсяги зовнішніх корпоративних запозичень та стимулювати їх залучення через випуск і розміщення корпоративних цінних паперів (акцій та облігацій підприємств) з внутрішніх ринків капіталу;

— змінити орієнтацію фінансової політики в процесі приватизації з фіскальної (спрямування надходжень від продажу об'єктів приватизації до бюджету) на інвестиційну (спрямування надходжень у розвиток економіки).

14. У 2009 році виникатиме ряд специфічних проблем, пов'язаних з управлінням зовнішнім державним боргом. У довгостроковому періоді платоспроможність уряду за прямими безумовними зобов'язаннями не викликає сумнівів. Однак у зв'язку з піковими платежами за зовнішнім державним боргом у 2009 році уряд на деякий час може зіткнутися з проблемами ліквідності.

Для зменшення гостроти фінансової кризи уряд України за підтримки урядів основних міжнародних кредиторів України має ініціювати процес реструктуризації зовнішніх боргів корпоративних позичальників шляхом їх пролонгації на 3—4 роки за ставками, під які було надано первісні позики; підписання відповідних угод з кредиторами відверне загрозу масових дефолтів підприємств і банків України та сприятиме стабілізації платіжного балансу.

Не можна жодним чином допустити, щоб банківські і корпоративні борги стали боргами держави.

***

І останнє. Як ніколи необхідна державницька співпраця уряду і Національного банку України, що знайшла б відображення у меморандумі про взаємодію з метою досягнення цілової стабілізації і яка передбачала б погоджений рівень показників інфляції, політики валютного курсу, грошової емісії, рефінансування комерційних банків тощо.

Кошторис країни ухвалити не вдалося

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 26 грудня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Володимир Литвин також повідомив, що чільники всіх політичних фракцій, представлених у парламенті, зійшлися на тому, аби перерахувати одиноденний заробіток на допомогу постраждалим у Євпаторії. Голова Верховної Ради звернувся до депутатів, аби вони долучилися до цієї благодійності.

Після цього в сесійній залі приступили до розгляду проєкту закону про державний бюджет на 2009 рік. Народним депутатам пропонувалося ухвалити у першому читанні документ із врахованими пропозиціями Комітету з питань бюджету. За інформацією заступника міністра фінансів Анатолія Верковського, уряд плідно працював із парламентським комітетом і, врахувавши всі поправки, просить ух-

валили основний фінансовий документ в цілому.

БЮТ, Блок Литвина і частина «НУ—НС» пропонували ухвалити бюджет, бо входили в новий рік без нього неприпустимо. Діаметрально протилежну позицію мали Партія регіонів, КПУ та інша частина «НУ—НС». Зокрема, В'ячеслав Кириленко наголосив, що жодної пропозиції «Нашої України» враховано не було. Передусім він звернув увагу громадськості на те, що в наступному році на український кінематограф видатки зменшено в 10 разів. Не задовольняє його соратників і сума, передбачена на Міноборони. Регіонали акцентували, що в головному кошторисі не заплановано гроші на інсулін та профілактику туберкульозу, називаючи це геноцидом.

ЗАКІНЧЕННЯ 5-Й СТОР.

На знімку: стоять Олександр Ефремов, Іван Кириленко.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

З 1 січня починають діяти нові правила реклами алкоголю та тютюну

Заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко направив звернення керівникам телерадіоорганізацій, організацій зовнішньої реклами та рекламних агентств щодо законодавчих змін стосовно рекламування алкогольних напоїв та тютюнових виробів, які вступають в дію з 1 січня наступного року.

Як зазначив автор цих змін Микола Томенко, відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України стосовно реклами», ухваленого 18 березня 2008 року, з Нового року набувають чинності зміни до Закону України «Про рекламу», які передбачають:

- заборону наводити у телепередачах звукову інформацію рекламного характеру про спонсора — виробника алкогольних напоїв, його найменування або торговельну марку;
- заборону реклами тютюнових виробів та відповідних торговельних марок засобами зовнішньої реклами;
- заборону реклами алкогольних напоїв та відповідних торговельних марок засобами зовнішньої реклами.

«Ці зміни покликані сприяти оздоровленню суспільства, зменшенню споживання алкоголю і тютюну населенням України, особливо молоддю та підлітками, на яких реклама цих продуктів справляє найбільший вплив», — зазначив Микола Томенко.

Він нагадав, що під час підготовки відповідного закону вдалося знайти компроміс між суспільною вимогою обмежити рекламу шкідливих для здоров'я продуктів і потребами розвитку рекламного ринку України. Зміст та поетапність введення обмежень реклами алкогольних напоїв та тютюнових виробів були узгоджені всіма зацікавленими сторонами.

Тож заступник Голови Верховної Ради закликав представників рекламної галузі відповідально поставитися до необхідності дотримання нових правил роботи з 1 січня 2009 року. «Наголошую, що ніякі посилення на економічні труднощі не дають підстав для їх ревізії або відтермінування. Певнений, що рекламний ринок України успішно розвиватиметься при дотриманні суспільно необхідних обмежень реклами алкоголю і тютюну. Адже здоров'я нації та доля молодого покоління вагають значно більше швидкого комерційного зиску. Це — нормальний вибір всіх цивілізованих держав», — наголосив Микола Томенко.

Роман ЗАБЗАЛЮК: «Спроби зірвати роботу парламенту — не що інше, як спроби встановити латентну диктатуру»

У Верховній Раді створено коаліцію, парламент нарешті почав нормально працювати. Які перспективи нової парламентської більшості та які на сьогодні результати роботи знову «живого» парламенту? Про це — розмова з народним депутатом України Романом ЗАБЗАЛЮКОМ.

Хто кого переміг?

— Романе Омеляновичу, чи є у вас впевненість, що створена коаліція — це серйозно і надовго?

— Наша фракція не може відповідати за весь парламент. Але наша фракція і лідер нашої політичної сили Юлія Тимошенко зробили все для того, щоб коаліція була створена і результативно працювала. На сьогодні ми бачимо, що більшість депутатського корпусу все-таки налаштована на ухвалення тих першочергових законів, які дадуть можливість подолати в країні економічну кризу.

— Однак позиція частини фракції «НУ—НС», м'яко кажучи, не сприяє зміцненню коаліції...

— Незважаючи на це, парламент уже два тижні приймає закони переконливою більшістю. А щодо позиції окремих депутатів від «НУ—НС», то я просив би звернути увагу на те, що ми живемо в парламентсько-президентській республіці, де парламент — це найвищий орган державної влади. І всі спроби нівелювати, зірвати його роботу є не що інше, як спроба введення латентної диктатури з боку секретаріату Президента. Це дуже небезпечно, бо ми знаємо: в найважчі моменти розвитку тієї чи іншої держави, в періоди економічної кризи виникає теза «сильної руки». І це може завести країну в таку ситуацію, з якої ми будемо вибиратися десятки років.

— Що означали б сьогодні деструктивні парламентські вибори?

— Щонайменше, 190 днів країна жила б без парламенту, інакше кажучи, ми мали б справу з прямим президентським правлінням, мета якого — розчистити дорогу Віктору Ющенку до наступного президентського терміну. Саме Блок Юлії Тимошенко не дозволив втягнути країну в цю авантюру, в те політичне протистояння, що вигідне лише одній людині, а не народу.

— Чи можна вважати, що Юлія Володимирівна на сьогодні перемогла обох Вікторів?

— Сьогодні Юлії Тимошенко протистойть могутній пласт олігархів, які намагаються взяти владу і використати її на благо своїх капіталів. Не стояло питання боротися з Вікторами, а завдання полягає в тому, щоб влада працювала на народ. І в цьому напрямі Юлії Володимирівні вдалося досягти певних результатів. Чому? Тому що створення нової демократичної коаліції — це все-таки успіх, адже без працюючого парламенту неможливо було б впоратися з кризою, яку, так чи інакше, вже відчула більшість населення.

— Тоді поставимо запитання по-іншому: як технічно їй це вдалося? Кажуть, вона скористалася відсутністю своїх опонентів — Ющенко поїхав до Литви, Янукович — у Москву. Саме в цей момент обирають Голову Верховної Ради та оголошують про створення коаліції...

— Технічно все було дуже прозоро і зрозуміло: це відбувалося на очах мільйонів грома-

дян України. Коли фракція «НУ—НС» по-зрадницьки вийшла із коаліції, Юлія Тимошенко закликала всі політичні сили консолідуватися заради подолання кризи в країні. Саме Блок Юлії Тимошенко став основою нової коаліції. Тому, я вважаю, сьогодні не зовсім правильно було б говорити про перемоги когось над кимось, а варто казати про перемогу здорового глузду, а здоровий глузд сьогодні — консолідовано протистояти кризі.

— Чого можна чекати в такій ситуації від фракції Партії регіонів? Чи є загроза того, що вона «грюкне дверима», вийде всім складом з парламенту, в результаті чого деструктивні вибори стануть неминучими?

— Такий варіант не виключається. Але тоді постане закономірне запитання: хто хоче стабільності в ці тяжкі часи, а хто хоче дестабілізації? Вже сьогодні добре видно іпостасі двох Вікторів: один Віктор робить усе можливе для розвалу коаліції через представників «Нашої України», а другий Віктор бажає лише влади. На словах вони закликають до консолідації, а насправді один хоче продовжити президентство, другий — отримати прем'єрство, щоб перебувати на фінансових потоках. Тож якщо країна опиниться в хаосі політичного протистояння, то це означатиме, що інтереси двох Вікторів збіглися. Єдина політична сила, яка реально стримує такі згубні для країни процеси, — це Блок Юлії Тимошенко.

Хто що отримав?

— Чи може уряд, для уникнення такого сценарію, яким задовольнити інтереси Партії регіонів — передусім, звісно, економічні?

— Розумні економічні пропозиції наших опонентів ми ніколи не відкидали. Та біда в тому, що таких розумних пропозицій саме і не надходить. Це ж абсурдно, коли нам кажуть: давайте бюджетні гроші спрямуємо власникам металургії, яка лежить у кишені в пана Ахметова, тобто, фактично, поліпшимо його фінансове становище. Так, ми згодні спрямувати певні кошти для збереження робочих місць на металургійних підприємствах та модернізації виробництва, але тоді держава має отримати певний контроль над цими підприємствами.

— А їхні власники — проти?

— Так, для них це чомусь неприйнятно.

— Парламент почав працювати. Що зроблено за цей період — у плані антикризових заходів?

— Ухвалено зміни до бюджету 2008 року і цілу низку антикризових законів.

— Розкажіть коротко, які саме прийнято зміни до бюджету: кому й що це дасть?

— По-перше, Пенсійний фонд отримав додатково 5,1 млрд. гривень — це означає, що пенсіонерів отримають індексовані пенсії. З них близько 1,4 мільярда будуть спрямовані на виплати підвищених пенсій шахтарям — на початку осені ми прийняли закон про прес-

тижність шахтарської праці, і ось тепер цей закон має фінансове забезпечення. Три мільярди гривень буде спрямовано на стабілізаційний фонд, один мільярд — до фонду гарантування вкладів населення, тобто на виконання закону про компенсації вкладів фізичним особам у розмірі до ста тисяч гривень у разі банкрутства банку.

— Звідки взялися ці додаткові кошти?

— Від перевиконання доходної частини бюджету. Завдяки титанічним зусиллям уряду і, насамперед, ліквідації тінєвих схем, цього року бюджет виконано.

— Які ж антикризові закони Верховна Рада ухвалила за ці декілька днів роботи?

— Було прийнято в першому читанні закони, що стосуються агропромислового комплексу, житлового будівництва, інших галузей економіки. Наприклад, пролонговано кредити сільгоспвиробникам до кінця 2009 року — держава забезпечує можливість в умовах кризи нормально провести посівну й зібрати врожай. Друге: держава бере на себе 70% видатків по збереженню зерна на елеваторах. Це дуже важливо, тому що обвал світових цін торкнувся й сільгосппродукції, в тому числі зернових культур з урожаю, зібраного в Україні, — тепер наш сільгоспвиробник без особливих втрат зможе навесні вигідніше розпорядитися своєю зерновою продукцією. Також ухвалено низку додаткових заходів щодо захисту вітчизняного сільгоспвиробника шляхом істотного підняття тарифів на ввезення імпортої сільгосппродукції, що стане ще одним стимулом для вітчизняного виробника м'ясної та молочної продукції.

— Що зробив парламент для інших галузей?

— У сфері житлового будівництва держава забезпечує закінчення незавершеного будівництва, яке було заморожено через кризу: цьогоріч — це об'єкти, на яких було виконано 70% робіт, а наступного року — на об'єктах з 50% готовності. Це дає можливість людям, які вже вклали свої кошти в будівництво житла, вчасно одержати квартири, в тому числі — черговикам. Уряд запроваджує 10-відсоткову межу рентабельності для будівельних підприємств, що у свою чергу знизить ціноутворення на первинному ринку житла. В металургійній галузі вітчизняні споживачі металопродукції отримали можливість купувати її за зниженими цінами — за рахунок пільгового оподаткування виробленої продукції, спрямованої на внутрішній ринок, тобто йдеться про стимулювання підприємств для роботи на внутрішній ринок. Це теж дуже важливо в той час, коли світові ціни на метал впали нижче від рентабельності наших підприємств.

Нарешті, як обіцяла Юлія Тимошенко у своєму недавньому зверненні до народу, парламент ухвалив закон, який забороняє банкам в односторонньому порядку підвищувати процентні ставки по кредитах та знижувати відсотки по депозитах. Цього закону чекали сотні тисяч наших громадян, які або взяли кредити, або тримають свої заощадження на депозитних рахунках. На черзі — заборона на вилучення банками житла, що перебуває в заставі по кредиту, узгодження банком

з клієнтом питання щодо переведення валютного кредиту у гривневий за курсом до падіння національної грошової одиниці.

Хто на чому наварив?

— Якщо зайшла мова про банки, скажіть, будь ласка, кому було вигідно різко обвалити гривню? Хто на цьому наварив?

— На мій погляд, це коловальна афера, яка призвела до збіднення населення. Саме для того, щоб дістати відповіді на запитання, які ви ставите (а в депутатів їх не менше), ми прийняли рішення заслухати у Верховній Раді звіт глави Національного банку Володимира Стельмаха. Поки що він не горить бажанням звітувати перед парламентом. Крім того, Блок Юлії Тимошенко ініціював створення парламентської слідчої комісії з вивчення причин обвалу гривні. Неозброєним оком видно, що до цього часу йде звичайна гра на співвідношенні курсу гривні до долара. За нашими підрахунками, на цій грі дехто міг заробити величезні гроші — близько 15 мільярдів гривень. Усе це — наслідки, м'яко сказати, непродуманої політики Національного банку. І тим паче викликає обурення, коли перша особа держави звинувачує «маленьких українців» в обвалі гривні. Це взагалі цинізм.

— Як ви вважаєте, Нацбанк допустив таке сам? Чи за сприяння ще когось із сильних цього світу?

— Почнемо з того, що Володимир Стельмах — це креатура Віктора Ющенка. Ні для кого не секрет, що за рекомендаціями секретаріату Президента здійснювалася так звана підтримка банківської системи. Ми бачимо протекціоністське ставлення до окремих банківських структур, та й очевидним є повний провал фінансової і банківської політики, за яку повністю несе відповідальність Нацбанк. Тому й вимагаємо не лише негайної відставки керівництва Нацбанку, а й негайної стабілізації курсу гривні.

— Опозиція заявила про не підтримку бюджету на 2009 рік. Що це означає?

— Вочевидь критерії їх роботи «чим гірше, тим краще» в дії. Адже саме опозиція і, власне кажучи, і сам Президент наполягали на необхідності розгляду закону про бюджет. Незважаючи на всі труднощі та перепони, уряд вніс не тільки проект бюджету та низку антикризових законодавчих проєктів, а й програму уряду. У відповідь — істерика наших опонентів та намагання зірвати ці вкрай важливі для населення і країни процеси. Однак голосування у Верховній Раді триває, комітети розглядають відповідні законопроєкти і є всі підстави вважати, що бюджет буде прийнято.

— Тобто не виключено, що у 2009 році країна буде з бюджетом?

— Якщо роботу Верховної Ради та уряду не блокуватиме оточення Президента в тандемі з олігархами, які приватизували частину фракції ПР, — ці питання, і в цілому проблема подолання наслідків світової фінансової кризи, будуть ефективно вирішені.

— Дякую за інтерв'ю.
Розмовляв Анатолій СКІЧКО.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Кошторис країни
ухвалити не вдалося

Ранкове засідання 26 грудня

ПОЧАТОК НА 1, 3-Й СТОР.

Та підтримати урядовий фінансовий план зголосилося лише 219 народних депутатів. Обговорюючи це, представник фракції Партії регіонів Микола Азаров сказав, що так Верховна Рада висловила своє ставлення до цього документа. За його розрахунками, у січні країна цілком спокійно може прожити за принципом дванадцята частина річного бюджету. Водночас парламентарій закликав представників Кабміну досконало доопрацювати законопроект, тоді, мовляв, колеги по сесійній залі після різдвяних вакацій його успішно проголосують. З цього приводу в сесійній залі розгорнулася дискусія. Прихильники урядового бюджету наголошували, що одна дванадцята цього року суттєво різниться з показником у 2009-му. Голова Верховної Ради поставив на голосування повернення до голосування за бюджет. Однак необхідних голосів не набралось. Парламентарії внесли зміни в календарний план, продовживши роботу сесії на наступний тиждень.

Під час перерви відбулася погоджувальна нарада лідерів фракцій.

У попередньому звіті тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з питань перевірки діяльності Національного банку в період фінансової кризи її голова Юрій Коломієць повідомив, що зафіксовано певні порушення, допущені керівництвом НБУ. Однак комісії важко працюється, бо, прикриваючись банківською таємницею, НБУ ухиляється від надання інформації. Народні депутати не змогли заслухати інформацію запрошених на засідання голови Нацбанку Володимира Стельмаха та голови ради Нацбанку Петра Порошенка. Перший перебував на нараді у Президента, а другий захворів.

Та, незважаючи на це, Верховна Рада висловила недовіру голові Нацбанку Володимир Стельмаху і правлінню НБУ. Парламентарії також звернулися до Президента з вимогою звільнити Володимира Стельмаха. Назбиралося серед народних депутатів і 259 голосів за звільнення з посади голови Фонду держмайна Валентини Семенюк-Самсоненко, хоча її в сесійній залі, незважаючи на запрошення, теж не було.

Окрім того, народні обранці ухвалили в першому читанні законопроект, спрямований на законодавче врегулювання повноважень Верховної Ради, щодо визначення статусу, порядку створення та діяльності тимчасових слідчих комісій, тимчасових спеціальних комісій та спеціальної тимчасової слідчої комісії для проведення розслідування під час процедури усунення Президента з поста в порядку імпічменту.

Надія СМІАН.

Держбюджет: краще такий, ніж ніякого, чи краще ніякого, ніж такий?

Вечірнє засідання 25 грудня

Під час вечірнього засідання Верховна Рада розглянула, проте не змогла ухвалити проект держбюджету на 2009 рік. Представляючи цей документ, голова Комітету Верховної Ради з питань бюджету Микола Деркач зазначив, що у поданому урядом законопроекті запропоновано затвердити на 2009 рік доходи держбюджету в сумі 237,5 мільярда гривень, що на 5,6 мільярда гривень більше, ніж у нинішньому році. Видатки та кредитування — 268,5 мільярда гривень, що відповідно на 11,6 мільярда гривень більше, ніж у 2008 році. Дефіцит держбюджету пропонується встановити у розмірі 31 мільярда гривень, або три відсотка до ВВП. Також він повідомив, що з огляду на наявність суттєвих зовнішніх та внутрішніх ризиків, погіршення економічної ситуації наступного року, члени комітету висловлювали критичне бачення прогнозу макроекономічних показників на 2009 рік. Однак, повідомив М. Деркач, незважаючи на всі зауваження, комітет рекомендує парламенту ухвалити проект держбюджету на 2009 рік в цілому. Під час

наступного обговорення представники коаліції зазначали, що в нинішній ситуації краще ухвалити «такий бюджет, ніж ніякого», аргументуючи це необхідністю вже з початку року виплачувати зарплати та пенсії. Натомість промовці від Партії регіонів, КПУ та частини фракції «НУ—НС» вважали, що «краще ніякого бюджету, ніж такий». Наступне голосування показало, що ухвалення цього законопроекту за основу підтримали лише 219 народних депутатів (Фракція Партії регіонів — 1, БЮТ — 155, «НУ—НС» — 43, КПУ — 0, Блок Литвина — 20).

На початку вечірнього засідання народні депутати розглянули два проекти постанови про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2009 році. Голова Комітету Верховної Ради з питань культури та духовності Володимир Яворівський зазначив, що укладаючи перелік пам'ятних дат, орієнтувалися на офіційні документи, зокрема, укази Президента та розпорядження голів урядів. Під час обговорення Тарас Чорновіл (Партія регіонів) запропонував об'єднати два проекти постанов в одному доку-

менті, оскільки «в одному проекті випадає частина постатей, які є значимими для дуже великої частини українського народу, але можуть не сприйматися другою частиною, і навпаки». Натомість Володимир Карпук («НУ—НС») заявив, що фракція підтримує законопроект, поданий В. Яворівським, бо він є першою спробою систематизації всіх пам'ятних дат України. «Ми широкі, що перелік видатних особистостей України, котрі народилися і мають ювілей у 2009 році, відкриває провідник ОУН Степан Бандера», — сказав він та висловив жаль, що цього переліку не включено пропозицію фракції стосовно святкування 70-річчя з дня проголошення і збройного захисту Карпатської України, котра у 1939 році першою зустріла і дала відсіч фашизму. Під час голосування 236 народних депутатів підтримали проект постанови В. Яворівського. Окрім того, Верховна Рада ухвалила постанову про відзначення 125-річчя з часу заснування Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

Сергій ЛАВРЕНЮК.

ФОТОФАКТ

Начальник галузевого державного архіву СБУ України Володимир В'ятрович, заступник міністра культури Микола Яковина, заступник гендиректора Меморіального комплексу Великої Вітчизняної війни Любів Легасова (зліва направо) під час передачі музею 103 гравюр відомого повстанського художника Ніла Хасевича, які зберігалися в архівах КДБ.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Сергій БРАЙКО: «Статут громади Ялти упорядкує життя Південнобережжя»

САМОВРЯДУВАННЯ

З ініціативи міського голови Ялти Сергія Брайка (на знімку) почато розробку проекту статуту територіальної громади курортної столиці Криму. Цей документ відрізняється від прийнятих раніше статутів тим, що напишуть його для територіальної громади двох міст і семи селищ — усієї Великої Ялти. До його розробки залучається уся територіальна громада. Вперше в країні статут буде прийнято на референдумі.

— Сергію Борисовичу, ви були визнані кращим міським головою за підсумками XII загальнонаціональної програми «Людина року». Нині енергійно втілюєте власну ініціативу — розробку проекту статуту територіальної громади Ялти. Відповідне розпорядження було підписано ще в жовтні. Як справи сьогодні?

— Практично закінчено формування робочої групи комісії з розробки проекту статуту. Зі своїми представниками не визначилися поки що селища Великої Ялти й Алупки. Зараз проходять методичні заняття з тими, кого вже обрано до робочої групи. Тренінги триватимуть до кінця року, потім розпочнеться робота безпосередньо з мешканцями Великої Ялти — прийом пропозицій від громадян.

Для мене, як міського голови, статут громади встановить певні рамки. Але він установить їх і для

всіх інших. Адже статут дає не тільки права, а й накладає відповідальність за прийняті рішення.

Що ми маємо сьогодні? З одного боку, я несу повну відповідальність за ситуацію в місті, але одноосібно не приймаю жодного рішення. З другого — ялтинці хочуть активно брати участь у житті міста, але немає законного механізму. Тому діяльність деяких громадських організацій набуває часом агресивних форм. Важливо й те, що статут допоможе вибудувати нові взаємовідносини між Ялтою, Алупою і всіма селищами. Адже фахівці, котрі займатимуться статутом, вивчатимуть ситуацію відносин між усіма населеними пунктами і містами та дадуть пропозиції з їх урегулювання.

— Ви хочете, щоби статут громади став не номінальним документом (як це вийшло майже в усіх містах

країни), а реально і ефективно діючим?

— Безперечно. Скажімо, чимало селищ прийняли статuti громади, але всі вони мають суто формальний характер. За останні 15 років прийнято також велику кількість законодавчих актів стосовно місцевого самоврядування, що, однак, не забезпечує правильного тлумачення тієї чи тієї норми закону. Фактично вона може інтерпретуватися так чи інакше. В підсумку вирішує наш суд, і вирішує по-різному, залежно від конкретної ситуації. Є і протиріччя між законами, на яких теж можна «грати». Але коли ми говоримо, що пішли за принципом права, шляхом правових європейських держав, то і законодавство має бути чітко відпрацьовано.

Тим, хто займається нормотворчістю, проблеми на місцях можуть бути недостатньо відомі. А ми ці проблеми добре знаємо, стикаючись з ними в повсякденному житті, й повинні вкласти в статут те, що необхідно конкретно для нашої території.

Хочеться, щоб проект був справді максимально конкретний і реальний, щоб чітко визначав кожну дію — мою, виконану і міської ради за кожним конкретним напрямом: стосовно комунального господарства, медицини та всіх інших життєво необхідних параметрів.

Наприклад, закон про рекламу, який зобов'язує нас дати місце під бігборд не менш як на п'ять років. Яку рекламу там розміщують — теж ніяких питань. І подивіться, що в нас робиться в місті та країні! Добре, що ми з великими труднощами добираємося виконання прийнятого на території міста Ялти рішення — в нас з 2003 року немає зовнішньої реклами алкоголю і тютюну. Проте ми маємо певні проблеми з рекламодавцями, оскільки всі зацікавлені в нашому престиж-

ному курортному місті. Я вважаю, що в рекреаційному місті реклами бути не повинно, але закон цього не дозволить. А от якщо ми це пропишемо в статуті, то, напевно (кажу напевно, бо ще буде юридична експертиза), зможемо звільнити місто від такої зовнішньої реклами.

Статут може прийматися двома шляхами: на сесії ради, як переважно і зроблено в усіх інших регіонах, або на референдумі. Щоб не витратити гроші, ми підведемо свою роботу під референдум. Не думаю, що це буде складно, бо коли ми все це підводимо під якісь вибори, а за термінами в нас виходить — президентські, тоді витрати будуть тільки на те, щоб надрукувати ще один бюлетень. Комісії будуть створені, люди прийдуть. При цьому я не ставлю стовідсоткове завдання, щоб статут був прийня-

Верховної Ради України і реєстрації в Міністерстві юстиції.

Ця важлива спільна справа вже зараз помітно і відчутно консолідує громаду. Міський голова не завжди спроможний охопити всі аспекти, а люди в своїх робочих групах опрацюють усі питання, що стосується їхньої життєдіяльності. На їхню думку ми й спиратимемося. Моє завдання — щоб цей процес був якнайширшим, щоб у ньому взяло участь якнайбільше людей.

— Створюючи свій статут, ви, напевно, хочете в такий спосіб розв'язати й проблему адміністративно-територіального устрою?

— Це не мета статуту, але питання адміністративно-територіального устрою — це проблема не тільки нашої території. Устрій, який було встановлено ще за радянських часів рішенням Президії Верховної Ради

НАША ДОВІДКА:

Статут територіальної громади — документ, який забезпечує права та інтереси громадян на конкретній території. Це є зведення принципів, норм, правил, традицій, що має вищу юридичну силу стосовно всіх актів органів місцевого самоврядування. Закон про місцеве самоврядування визначає систему, права й обов'язки, функції місцевого самоврядування, а статут — механізм їхнього здійснення на практиці з урахуванням особливостей регіону.

тий. Я хочу, щоб народ вдумливо його обговорив, щоб кожен зрозумів, що такий документ потрібний.

— Цією спільною справою ви збираєте і консолідуєте всіх в одну творчу групу однодумців.

— Ми пропонуємо: давайте конструктивно попрацюємо разом, без політичного піару. Це буде документ для мене і всіх наступних міських голів, який регламентуватиме наші відносини на території громади майже усього Південнобережжя. Ми сподіваємося, що в 2010 році цей документ буде прийнято, звісно, після проведення експертизи в Інституті законодавства

України, до сьогоднішнього дня залишився незмінним. Тому й вийшла абсолютно розбалансована адміністративна система. Хочеться, щоб у процесі опрацювання статуту було порушено й питання адміністративно-територіального устрою. Сьогодні є кілька моделей, передбачених нашим чинним законодавством. Потрібно вибрати одну з них. Але залишатися в такій ситуації нам не можна, бо це ще й проблема порушення вертикалі влади, порушення комунальної, фінансової, бюджетної структури.

Розмовляв Віктор ХОМЕНКО.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Закон про рекламу, який зобов'язує нас дати місце під бігборд не менш як на п'ять років

Рік розпачу

Перші місяці року, що минає, виявилися надзвичайно успішними для проамериканських сил. Скориставшись результатами антиконституційних дострокових виборів, вони сформували парламентську коаліцію і повністю захопили владу в країні. Змова між В. Ющенком і Ю. Тимошенко та використання ними А. Яценюка стало свідченням того, що головні інститути влади перебувають під контролем «помаранчевих». Охоплював справжній розпач при думці про те, що країною керують сили, які не мають поваги в українського суспільства, проводять курс, який воно відкидає, але віроломно привласнили собі право виступати від його імені. Після сумно відомого «листа трьох», що став актом зрадництва національних інтересів вищими посадовими особами України, здавалося, ніщо не зможе зупинити фактичне приєднання України до НАТО під виглядом отримання статусу ПДЧ. А це означало б остаточне руйнування східнослов'янської єдності та появи смертельної небезпеки для українського народу і держави.

На шастя, вихід з глухого кута знайшло саме українське суспільство. Це, на мій погляд, і стало головною суспільно-політичною подією року. Акції громадського протесту, зростання соціального невдоволення допомогли зупинити курс влади на прискорений вступ до НАТО, сформований у «листі трьох». Безумовно, на рішення північноатлантичного альянсу відмовити України в наданні статусу ПДЧ вплинули і тверда позиція керівництва Росії, яке прагне запобігти загрози для національної безпеки, і прагнення Франції й Німеччини зберегти з Росією партнерські відносини, відмовившись від підтримки геополітичних планів Вашингтона. Але ці чинники набули сили і значущості завдяки послідовному опору суспільних настроїв проамериканському курсу української верхівки.

«Помаранчеві» сили не зуміли затягнути нашу країну в НАТО. Східнослов'янську єдність не було остаточно зруйновано, у нас зберігається шанс разом з Росією на відновлення спільного економічного і культурного простору східнослов'янської цивілізації. Але наступ проамериканських сил остаточно і безповоротно ще не зупинено. Він тривав упродовж усього 2008 року, і тільки стійкість, мужність і переконаність мільйонів громадян України, котрі виступили проти проамериканського курсу, допомогли уникнути непоправних, катастрофічних кроків. І я пишаюся тим, що Крим зіграв дуже важливу роль у протидії смертельному плану «атлантистів».

Рік, що минає, можна з гіркою назвати «антифлотським», оскільки він ознаменувався грубими провокаціями київської влади проти Чорноморського флоту Росії. Особливо це проявилось під час святкування його 225-річчя, а також у результаті розгрому агресора Саакашвілі в кривавому поході за підтримки американців проти народу Південної Осетії. Прикриттям для провокаційних дій, як завжди, служила націоналістична, русофобська демагогія, що, як мені здається, дедалі менше вводить в оману навіть тих, хто перебуває під впливом руйнівних історичних міфів. «Помаранчева» влада грубо нехтує національні інтереси, відверто торгує державним суверенітетом, ставить під загрозу національну безпеку. Заяви влади мало кого обдурили. Очевидно, що во-

на, шосили виштовхуючи з Криму російський флот, просто розцішає місце в Севастополі для військово-морської бази НАТО. Ті, хто бодай частково обізнаний із ситуацією в Криму, знають, що спроба перетворити півострів на плацдарм для американської експансії поставить його на межу громадянської війни. А конфлікт у Криму стане своєрідним пусковим механізмом, який запустить процес політичної дестабілізації в усіх регіонах України.

Із кіл, близьких до української влади, почали лунати заклики вигнати Чорноморський флот Росії з Криму, порушивши договір, в односторонньому порядку відмовившись від своїх зобов'язань, або створити такі умови для перебування флоту, щоб він достроково пішов сам. У мене немає жодних сумнівів у тому, що один із цих сценаріїв неодмінно був би реалізований, якби кримська спільнота не виступила на захист Чорноморського флоту Росії. У році, що минає, з нашої ініціативи було організовано збір підписів за безстрокове перебування Чорноморського флоту в Севастополі і Криму. До того ж літній сезон дав можливість висловитися на підтримку флоту не тільки кримчанам, а й, що дуже важливо, численним відпочивальникам з інших регіонів України. Як відомо, більш як два мільйони людей заявили єдину позицію, яку можна звести до короткої формули: «Флот не піде!». Таким чином, прихильники східнослов'янської єдності надали вагомий аргумент на під-

тримку своїх вимог, який навіть «помаранчева» влада, котра звикла цинічно нехтувати громадську думку, не зможе проігнорувати. Таким само вагомим аргументом проти євроатлантичного курсу стали масові протестні виступи кримчан, які дозволили зірвати навчання НАТО на території півострова. Тисячі кримчан, котрі виявили, без будь-якого перебільшення, справжній героїзм, блоку-

вали просування військової техніки, вступили у відкрите протистояння з натовськими солдатами під Донузлавом. Ці дії, ризикуючи здоров'ям і життям, виявлені на захист своєї землі і цивілізації, є найкращим доказом несприйняття зовнішньополітичного курсу В. Ющенка. Позиція більшості українського суспільства, що виступає проти вступу до НАТО, добре відома. Однак «помаранчева» влада всупереч усім демократичним нормам її зневажає. Конституція Криму, що є невід'ємною частиною законодавства України, наділяє Автономну Республіку правом брати участь у визначенні тих аспектів зовнішньополітичного і зовнішньоекономічного курсу країни, які безпосередньо стосуються Криму.

Зрозуміло, що подібна українська напівавторитарна система довго існувати не може. Вона обов'язково повинна змінитися або владою, що спирається на волю народу, або авторитарним режимом, що нехтує соціальні та політичні права в інтересах олігархічних кланів і заокеанських заступників правлячої верхівки. Тому боротьба проти утвердження авторитаризму стає головним завданням усіх прогресивних, інтернаціональних сил України.

Ще однією сумною тенденцією року, що минає, стала подальша деградація демократичних інститутів суспільства. Цей процес особливо прискорився після підтримки В. Ющенком агресивних кривавих дій режиму Саакашвілі. Безумовно, той факт, що Росія у відповідь на грузинську агресію, яка вочевидь спрямовувалася і координувалася з Вашингтоном, виступила на захист власних громадян і зовнішньополітичних союзників, зірвала експансіоністські плани Вашингтона і виконала свої міжнародні зобов'язання, є вкрай обнадійливим. Однак як українським, так російським і білоруським прихильникам східнослов'янської єдності не можна заплішувати очі на той факт, що посилення позицій Росії повсюдно підштовхнуло проамериканські сили до прискореної реалізації своїх планів. Затягати Україну в євроатлантичний простір, включити її в американ-

ську сферу впливу демократичними засобами неможливо. Тому «помаранчеві» угруповання розпочали запеклу ідеологічну боротьбу, в основі якої — русофобія, очорення минулого, героїзація посібників фашизму і багато іншого.

Політична криза, що руйнує владну систему України, пов'язана непримиренним конфліктом між «помаранчевими» силами, які сперечаються про те, в чітких інтересах має формуватися авторитарний режим: Президента Ющенка чи глави уряду Тимошенко. Ющенка підтримує американська адміністрація, і напевно чи варто розраховувати, що зміна фігур на владному Олімпі США (значення цієї події найчастіше свідомо перебільшується) змінить американські переваги. Вибір, зроблений керівництвом США, цілком логічний. У Ющенка є власна ідеологічна позиція, нехай і ворожа національним інтересам України. Тимошенко прагне будь-якими засобами прийти до влади і заради цього готова вдатися до будь-якої риторики, що не викликає прямого відторгнення в Брюсселі та Вашингтоні. Вона розраховує, що зможе заслужити прихильність американської адміністрації і її європейських союзників після приходу до влади рішучіше і ефективніше, ніж Ющенко, домагаючись проведення євроатлантичного курсу. Підтримка з боку американської політичної еліти є головною умовою політичного виживання Тимошенко, яка зв'язана численними зобов'язаннями з орієнтованими на Захід олігархічними кланами і змушена буде проводити політику, що відповідає їхнім інтересам. Тому у принципових питаннях Ю. Тимошенко нічим не відрізняється від В. Ющенка. Це доводять і її дії протягом року, що завершується, — від участі в підписанні «листа трьох» до підтримки білоруської істерії, пов'язаної з оголошенням «голодомором-геноцидом» масового голоду тридцятих років, до відмови права російській мові на державний статус.

Нова парламентська коаліція, яка створена Ю. Тимошенко, але так і не одержала легітимного юридичного оформлення, нічим не відрізняється за своїми зовнішньополітичними орієнтирами від В. Ющенка та його оточення. Вона вже заявила про свій намір продовжити проведення євроатлантичного курсу. В завуальованій формі було висловлено і намір продовжити реалізацію ОУН-УПА. Міф, пов'язаний з представленням гітлерівських убивць національними героями, є перевірним засобом руйнування східнослов'янської єдності і розпалення міжрегіонального і міжетнічного конфлікту, що розколює українське суспільство.

За владу в країні борються два угруповання, однаково ворожі національним інтересам і вимогам суспільства, що цілком залежать від зовнішньої підтримки. Яких-небудь принципів ідеологічних протиріч між ними немає. При цьому участь в управлінні країною інших політичних сил неможлива без погодження з ідейними позиціями «помаранчевих». Міжусобна боротьба проамериканських сил відбувається на тлі важкої економічної кризи, що загрожує поховати промисловість і аграрний сектор України. Мало сказати, що прем'єр, Президент і їхнє оточення виявилися до цієї кризи професійно не готові. Взаємні обвинувачення, обопільні заклики до відставки один одного

тільки підкреслюють їх цілковиту політичну непридатність.

За оцінками міжнародних організацій, Україна є країною, яка може більше за інших постраждати від кризи. Це легко пояснити. Спад у світовій економіці, що спричинив падіння попиту на промислову сировину, на експорті якої спеціалізується наша країна, що володіла в радянський час високотехнологічними галузями виробництва і передовою наукою, був різко посиленний жадібністю української олігархії, некомпетентністю, безвідповідальністю і корумпованістю тих, хто сьогодні верховодить в Україні. Єдиний спосіб врятувати економіку — відновити стратегічне партнерство з Росією, що допомогло хоча б частково компенсувати падіння світового попиту на українську продукцію і повну відсутність внутрішнього ринку. Але прем'єр і Президент не докладають жодних зусиль в цьому напрямі, тому що американські інтереси для них понад усе.

Мало того, вони примудрилися остаточно втратити довіру Росії, що, безсумнівно, поглибить кризу, яка доповнить дефіцитом енергоресурсів. Через бездарну фінансову політику, що визначалася потребами наближених до влади банків, відбулася девальвація національної валюти. Країна опинилася на межі повної зупинки промислового виробництва і руйнування торгової системи. Але ж ще в жовтні прем'єр заперечувала, що існує загроза кризи, яка за три місяці зруйнувала економіку нашої країни. Після такого провалу порядні люди негайно йдуть у відставку. Але від глави українського уряду подібного кроку очікувати, м'яко кажучи, смішно.

Прогнози свідчать: уже в першому кварталі 2009 року щонайменше чверть українських підприємств виявляться фактичними банкрутами. Це спричинить найсильнішу соціальну кризу, особливо там, де буде закрито виробництво, що є містоутворюючим. Марно розраховувати, що нині чинні прем'єр і Президент зможуть хоч скільки-небудь поліпшити ситуацію. Це так само безглуздо, як чекати від них відновлення зв'язків з Росією або припинення насильницького обмеження сфери використання російської мови. В країні, де зруйновано інститути демократії, зневажено мораль і моральність, марно сподіватися на поліпшення життя. Але рік, що минає, залишив нам надію на те, що ми самі зможемо домогтися остаточної відмови від курсу на вступ до НАТО, економічної і політичної інтеграції з Росією, порятунку економіки і соціальної сфери. У нас є для цього дійовий засіб. Він називається масовий соціальний протест і категорична відмова від проамериканських ставлень.

Леонід ГРАЧ,

народний депутат України, голова Громадської ради із захисту конституційних повноважень Автономної Республіки Крим.

Друкується на підставі п. 6 Постанови Верховної Ради України «Про порядок висвітлення роботи Верховної Ради України шостого скликання» від 23 листопада 2007 року №3-VI, ст. 18 Закону України «Про статус народного депутата України» за рахунок квоти Комітету з питань правосуддя. Відомості, надруковані в цих матеріалах, вважаються одержаними від засновника газети.

ВІТАННЯ

Колектив журналу «Право України» щиро вітає головного редактора Святоцького Олександра Дмитровича з нагоди 55-річчя

З 1994 року Олександр Дмитрович Святоцький працює головним редактором найстарішого загальнодержавного, офіційного юридичного видання — журналу «Право України». Під його керівництвом журнал отримав друге життя і на сьогоднішній день відповідає всім вимогам сучасності. Олександр Дмитрович не тільки талановитий керівник, а й людина, підтримку, допомогу та розуміння якої завжди відчуває кожний член нашого колективу.

Тож у цей святковий день бажаємо Вам, шановний Олександр Дмитровичу, міцного здоров'я, творчої наснаги, здійснення всіх мрій, задумів і сподівань, а віра, надія та любов нехай завжди будуть Вашими вірними супутниками!

Наукова рада, редакційна колегія та колектив редакції журналу «Право України».

Шановні керівники підприємств, установ та організацій, фізичні особи—підприємці, які використовують найману працю, які не мають статусу підприємців та використовують найману працю!

Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань у м. Києві нагадує, що юридичні та фізичні особи, які використовують працю найманих працівників, щоквартально складають розрахункову відомість та надають за місцем обліку страхувальника до 20 квітня, до 20 липня, до 20 жовтня поточного року, до 25 січня року, наступного за звітним. Один раз на рік до 25 січня разом з розрахунковою відомістю подають відомості щодо розподілу чисельності працівників, річного фактичного обсягу реалізованої продукції (робіт, послуг) за видами економічної діяльності (п.п.7.5;7.6 Інструкції № 36 від 12.07.2007 р.)

Одночасно, звертаємо увагу керівників підприємств, установ та організацій, фізичних осіб—підприємців, які використовують найману працю, які не мають статусу підприємців та використовують найману працю, про негайну потребу погашення заборгованості з плати заробітної плати та обов'язкової сплати страхових внесків до Фонду.

Не внесені страхувальниками своєчасно страхові внески до Фонду вважаються недоїмкою і стягуються в установленому порядку з нарахуванням пені і обчислюється виходячи з 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, що дієла на момент сплати, нарахуваної на повну суму недоїмки за весь строк.

Посадові особи підприємств, установ, організацій, фізичні особи — підприємці, які використовують найману працю, особи, які не мають статусу підприємця та використовують найману працю, за порушення законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві, згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення, несуть адміністративну відповідальність.

Управління ВД Фонду ССНБВ у м. Києві.

Відновити довіру до суддів через незалежність правосуддя

ТОЧКА ЗОРУ

Відомо, що незалежність суддів є необхідною передумовою існування судової влади в будь-якій державі. В Україні на досягнення цієї мети спрямовано значні зусилля, однак, хоч як це гірко, заходи судової реформи поки що не привели до помітних змін у суспільстві.

Дослідження, проведене Центром суддівських студій за підтримки Ради суддів України, Всеукраїнської незалежної суддівської асоціації, Спільки адвокатів України та Української асоціації прокурорів у серпні—вересні 2008 року в восьми областях країни на тему «Моніторинг стану незалежності суддів в Україні. 2008 рік», наводить невтішні результати. У висновку зокрема вказується, що в державі існують загрозливі тенденції порушень незалежності суддів, при цьому інституційна незалежність судової гілки влади перебуває під постійною загрозою знищення, яка виходить від окремих вищих посадових осіб та органів держави.

Проблема реалізації принципу незалежності суддів не обмежується окремою державою. На міжнародному рівні вважається, що суддя, якому надана правомочність вирішення юридичних проблем, повинен бути спроможним робити це вільно від втручання з боку законодавчої і виконавчої влад, а також узагалі без будь-якого примусу чи незаконних впливів.

Якщо поглянути на чинне законодавство, то принцип незалежності суддів і підкорення їх тільки законові слід розглядати як урегульовану демократичну засаду, яка передбачає здійснення суддями процесуальної діяльності без будь-якого незаконного впливу, а також невідомості суддів

будь-кому та самостійне право кожного судді вільно брати участь у дослідженні доказів, обговоренні й ухваленні рішень за власним переконанням.

На практиці, однак, ці норми діють далеко не завжди. На нашу думку, вирішення цієї проблеми слід починати з етапу добору та призначення (обрання) суддів. Необхідно уважно ставитись до рівня спеціальної підготовки кандидата, адже особа з низьким рівнем освіти є потенційним об'єктом для маніпулювань з боку сторін у справі інших осіб. Крім того, утвердженню принципу незалежності суддів має сприяти посилення демократизації та прозорості процедури добору і призначення суддів.

Завдяки заходам зі становлення та утвердження в державі принципу незалежності суддів мусимо в кінцевому результаті досягти того, щоб судді мали змогу діяти без обмежень, без неправомочного впливу, підбурення, тиску, погроз, неправомочного прямого чи непрямого втручання, хоч би з чийого боку та з яких мотивів воно здійснювалось.

Судді мають бути цілком вільними у винесенні неупередженого рішення у справі, яку вони розглядають, покладаючись на своє внутрішнє переконання, власне тлумачення фактів та чинне законодавство.

Незалежність суддів при розгляді конкретних судових справ

має забезпечуватись не тільки, так би мовити, ззовні, як-то: належне фінансування та забезпечення матеріально-технічної бази, а й усередині самого суду. Мається на увазі неприпустимість непроцесуального впливу на суддю з боку інших суддів та керівників судів.

Необхідно погодитись і з тим, що система розподілу справ між суддями може мати прямий вплив на незалежність судді. Варто домогтись того, щоб бажання однієї зі сторін у справі або будь-якої особи, яка зацікавлена в результаті її розгляду, не мало впливу на розподіл справ. На нашу думку, неупередженого та об'єктивного розподілу справ між суддями можна домогтись шляхом підвищення етичних, моральних та професіональних якостей особи, до компетенції якої належить наведена функція.

Однією з вагомих гарантій незалежності суддів є забезпечення їхньої особистої безпеки та їх державний захист. Задля виконання наведеної гарантії в Дніпровському районному суді м. Києва ведеться робота з організації співпраці та контролю за виконанням органами внутрішніх справ заходів безпеки, як-то: здійснення особистої охорони суддів за наявності такої необхідності, їхнього житла, майна, видача зброї чи засобів індивідуального захисту то-що.

До гарантій незалежності суддів слід віднести і забезпечення суддів житлом згідно з вимогами Закону України «Про статус суддів».

Сприяють утвердженню принципу незалежності і особливий порядок захисту майна судді, членів його сім'ї та їх недоторканість, а також особливий порядок притягнення судді до кримінальної та адміністративної відповідальності. На нашу думку, слід критично поставитись до закидів деяких державних осіб, які намагаються позбавити суддів переважної більшості гарантій, що формують сам зміст статусу судді. Реалізація таких ідей неодмінно призведе до зниження рівня незалежності суддів.

Кожен суддя, з метою підвищення авторитету судової влади та її незалежності, повинен користуватись наданими законодавством України правами та негайно клас-

ти край будь-яким проявам неповаги до суду.

Важливим елементом організації робочого процесу є належна організація робочих місць, створення на кожному з них необхідних умов для високопродуктивної і висококваліфікованої праці.

Саме так ми й намагаємось зробити в Дніпровському районному суді Києва.

Сьогодні в Україні створено низку модельних судів. Саме таким є Дніпровський районний суд Києва. Він вважається одним з найбільших судів України, розміщений у двох приміщеннях.

Надання Дніпровському районному судові Києва статусу модельного сприяє створенню на його базі такого, що має вдосконалену організацію робочого процесу, забезпечує справедливе судочинство відповідно до європейських стандартів та дозволяє реорганізувати роботу суду так, щоб максимально звільнити суддів від виконання невластивих їм непроцесуальних функцій.

Все це стало можливим завдяки участі Дніпровського районного суду Києва в українсько-канадському проекті судової співпраці. Канадські колеги систематично надають фінансову, матеріально-технічну підтримку суду та діляться досвідом роботи судової системи Канади.

Нині в суді встановлено новий програмний продукт електронного документообігу, розроблений на замовлення українсько-канадського проекту та створений на базі «Lotus Notes 7», який запрацює в суді у повному обсязі з 1 січня 2009 року.

Враховуючи позитивні надбання роботи канадських судів та реалізуючи власний досвід, в основі роботи Дніпровського районного суду Києва ми поклали принципи розподілу функцій між структурними підрозділами та посадовими особами за сферами діяльності, розподілу справ за категоріями (спеціалізація) між суддями і вивільнення їх від непроцесуальної діяльності, а також застосування сучасних інформаційних технологій.

Основними засадами вдосконалення організаційного забезпечення діяльності Дніпровського районного суду Києва як модельного є: практичне сприяння учас-

никам процесу у виявленні та формулюванні їхніх проблем, аналізі варіантів і обґрунтованому виборі вирішення цих проблем відповідно до їх цілей; надання чітких відповідей сторонам з питань шляхів і форм узгодження розбіжностей, які виникають у них при зверненні до суду; визначення та апробація нових методів організації діяльності суду; аналіз існуючих недоліків та проблем, шляхи їх вирішення на іншій організаційній основі.

В суді поки що не застосовується процедура вирішення конфліктних ситуацій з допомогою третьої сторони (медіатора). Однак на даний час здійснено чимало підготовчих дій з метою впровадження цієї системи. Безумовно, використання такої процедури залежить від наявності нормативного обґрунтування, і на сьогоднішній день відповідний законопроект вже підготовлено. Він передбачає застосування процедури медіації суддями, які чекають на безстрокове затвердження на посаді чи перебувають на пенсії. Тож можливість застосування такої процедури напряму залежить від спроможності законодавчого органу держави. До речі, в підготовці зазначеного законопроекту взяли безпосередню участь судді Дніпровського районного суду столиці.

Крім організаційних та матеріально-технічних факторів, слід виокремити проблему необхідності вирішення питань процесуального законодавства. Так, підвищенню рівня довіри населення до українського судочинства сприятиме встановлення єдиного процесуального порядку застосування норм матеріального права. Мова про те, що наявність на даний час таких процесуальних законів, як Цивільно-процесуальний кодекс, Господарсько-процесуальний кодекс, Кодекс адміністративного судочинства, не сприяє дотриманню однакового застосування норм законодавства та, безсумнівно, знижує рівень довіри до суду, оскільки суттєва різниця між ними призводить до плутанини та незрозуміння їх пересічними громадянами. Прийняття єдиного процесуального закону, на нашу думку, сприятиме вирішенню наведених проблем та стане підґрунтям для подальшого підвищення авторитету судової влади, підвищенню рівня довіри до неї та встановленню високої правової культури населення.

Володимир ХІМІЧ,
голова Дніпровського районного суду Києва,
заслужений юрист України.

Зняти Стельмаха!

ТЕМА

«Зняти» голову НБУ Володимира Стельмаха дружно вимагають і глава Кабміну, і народні депутати, які викидають в інформаційний простір безкінечний потік обвинувачень, що саме він — джерело нинішніх проблем з валютним курсом. Але Стельмах — не безвусий керівник: його вважають чи не найкращим фахівцем у банківській сфері, а дехто переконаний, що замінити його на цій посаді нині немає ким.

То чому голова НБУ опинився не лише в ролі головного винуватця, а передовсім у ролі цапа відбуйвайла? Питання у тім, чи тільки він має нести відповідальність за процеси, що відбуваються у валютній сфері? Як і в тім, чому тему почали «розкручувати» лише нині? Адже розпочалися процеси ще торік. Безперечно, впродовж цього часу Стельмах, можливо, й наробив немало помилок. Але ж його дії не були таємницею і для основних політичних гравців, і для тих, хто рангом нижче. Однак вони нічого «не помічали». Утім, доти, доки їм це було видно.

Поясню. Сильна гривня була вигідна і Президенту, і Прем'єр-міністру, бо й вони самі, і їхнє бізнесове оточення мали великі апетити в імпорті. Поки не було кризи, в Україну прямували потоки гарячих і дешевих доларів, створюючи ілюзію раю на нашій землі, а урядовці, та й сам Президент, переконували сус-

пільство, що це — залучення іноземних інвестицій. Зрозуміло, навіщо це робилося: потрібно було в якийсь спосіб вирівнювати платіжний баланс, перекидати негативне зовнішньоторговельне сальдо.

З другого боку, глава Кабміну пишалася тим, що маємо постійне зростання ВВП. Натомість важко було зрозуміти парадокс: падіння промислового виробництва розпочалося ще в травні, а цей показник неймовірним чином показував... зростання. За рахунок чого? Нині вже відомо: за рахунок «інвестицій» — тобто прямого зовнішнього боргу...

Утім, це усвідомлювали навіть не дуже економічно підковані люди. Принаймні фахівці розуміли, що грошова манна небесна — не що інше, як засіб для збагачення тих, хто мав до неї доступ: одержавши іноземну валюту під 7—8%, комерційні банки надавали кредити громадянам України під 14 і більше відсотків.

Але гарячі й дешеві гроші швидко закінчилися: у світі розпочалася фінансова криза. Зменшилися, а подекуди й припинилися валютні надходження від основних постачальників — металургійних підприємств. Утім, експортери металу зупинили виробництво задовго до початку кризи. Але уряд уперто «не помічав» наближення катастрофи, пояснюючи припинення експорту цієї продукції тим, що «китайський імпортер забирає його на українській землі».

Так закінчився «рай» для обох сторін українського політикуму: зарубіжні псевдоінвестори почали вимагати розрахунку за кредитами, а справжні — згоряти виробництво. Тим часом у доларовому просторі давно розпочалася інфляція, а в Україні вона була ще вищою. Проте НБУ продовжував утримувати стабільний курс який майже не змінювався з 2001 року, а зарплати постійно зростали, й за 1 грн. можна було купити набагато більше товару, ніж вироблялося. Проте товарний дефіцит уряд уміло покривав імпортом, замовчуючи проблеми. Адже після чергових чи дострокових виборів усім дуже хотілося бути «хорошими».

Але запитання: невже можна припустити, ніби наші можновладці такі наївні, що вірили в безкінечність дешевих зарубіжних грошей? Або що ми віримо в те, що вони вірили? Вони ж бо люди з економічною освітою. Тож з'ясовується, що наші чесні та справедливі керівники... Мабуть, читачі зможуть розвинути цю думку.

І насамкінець — щодо категоричної вимоги політиків, зокрема глави уряду — «зняти» Стельмаха. Але чи справедливо перекладати відповідальність за весь цей балаган лише на голову НБУ та ще й негайно? Чи такий поспіх тому, що деяким політикам при владі вже треба поспішати це робити: невдовзі чергові чи позачергові вибори, а точніше — боротьба за найвище крісло. Тож Президент киває на прем'єра, а вона — на нього...

А що Володимир Стельмах, котрий сидить у кріслі регулятора й запевняє, ніби все робить правильно? Безперечно, глава НБУ несе відповідальність за те, що «процес» розвивається саме так. Бо мовчав, коли потрібно було кричати, що за високої інфляції гривні в Україні не можна було стабільно тримати її курс щодо долара, дозволяючи набивати кишені тим, хто примостився біля «годиннички»... Але в такому разі відповідальність мають нести однаковою мірою всі головні особи цієї історії...

З другого боку, НБУ досі не зробив офіційної заяви про те, як він діятиме надалі, адже рік закінчується, об'єкти господарської діяльності мають складати фінансові плани. Скажімо, як це робили НБ в інших країнах, коли потрапляли в таку само ситуацію. Вони, зокрема, заявляли, що, зважаючи на економічну скруту, девальвацію національної валюти, національний банк буде відстежувати та встановлювати курс відповідно до інфляційних процесів. Принаймні підприємства знали б сьогодні, чого їм очікувати завтра. Український Національний банк мовчить...

Валентина ПИСАНСЬКА.

Судді мають бути цілком вільними у винесенні неупередженого рішення у справі, яку вони розглядають

Миколаївський глиноземний завод достроково виконав бізнес-план 2008 року *(Укрінформ)*

Міліція знешкодила міжнародний канал вербування українців для участі у збройних конфліктах Афганістану та Іраку *(Укрінформ)*

СПОРТ

«Динамо» і його юні друзі

Справжнім чоловіком, джентльменом, людиною слова назвала президента ФК «Динамо» (Київ) директор столичної школи-інтернату № 14 Тамара Манько. У ці передноворічні дні Ігор Михайлович відвідує дитячі навчальні заклади. Зокрема, в уже згаданому він побував разом із міністром у справах сім'ї, молоді і спорту Юрієм Павленком. Цей заклад особливий, бо надає притулок соціально незахищеним дітям.

Ігор Суркіс приїхав до школи-інтернату на 30 хвилин раніше, ніж було заплановано. За цей час устиг обійти школу і подивитися, в яких умовах живуть діти. Після цього пообіцяв, що в кожному з 54 житлових кімнат буде поставлено телевізор. Це викликало бурю захоплення у дітей, які зібралися в залі.

Та поки тривала зустріч, до школи вже прибули обіцяні телевізори. Ось чому пані Манько сказала ті слова про динамівського президента, які ми навели вище.

І ще про одне. Для того, щоб діти стали ще ближчими до «Динамо», президент клубу подарував інтернату 100 безкоштовних абонементів на відвідування домашніх матчів команди. Ігор Михайлович також пообіцяв, що двоє найкращих учнів школи щороку зможуть поїхати разом із командою на виїзні матчі єврокубків.

Через два дні в рамках продовження ініціативи відбулася зустріч з учнями і педагогічним колективом загальноосвітньої школи-інтернату № 18, в якій навчаються діти з дефектами слуху. Ігор Суркіс привітав усіх з прийдешніми новорічними і різдвяними святами, сказавши теплі слова підтримки.

Футбольна команда інтернату, яка бере участь у чемпіонаті України та міжнародних змаганнях, отримала повне екіпірування, охоплюючи фірмові м'ячі, комплекти форми і бутс за зразком першої команди «Динамо». Дісталися подарунки і решті вихованців школи — сувеніри, солодоші, книги, клубна атрибутика і журнали.

Після бесіди з директором школи-інтернату № 18 Миколою Гриценком Ігор Суркіс дізнався про нагальну проблему: брак слухових апаратів. Приладів, які значною мірою допомогли б дітям відчувати себе повноцінними членами суспільства. Рішення було прийнято негайно: президент «Динамо» пообіцяв іще до Нового року забезпечити необхідною продукцією всіх вихованців інтернату. До речі, в школі навчається 225 дітей, а вартість одного слухового апарата сягає 600 доларів (залежно від захворювання).

Президент ФК «Динамо» (Київ) сказав, що подібні акції плануються проводити не тільки напередодні Нового року, а й надалі. Коли команда повернеться з відпустки, разом відвідаємо ще кілька шкіл. Цим ми хочемо показати, що київське «Динамо» — не просто футбольна команда, а й соціальний проект для суспільства, в яке ми робимо свій внесок. «Перед Новим роком я зазвичай виїжджаю на 7—10-денний відпочинок. Але цього разу затримався в Києві, щоб провести зустрічі з дітьми», — пояснив пан Суркіс.

До речі, вчора вже у динамівському клубі приймали юних друзів, котрі постраждали від наслідків аварії на ЧАЕС. Такі зустрічі традиційні і відбуваються по кілька разів на рік.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

У Києві масово продають браконьєрські ялинки

Столичні ринки сьогодні перетворилися на суцільні ялинкові ліси. Продають усе: ялинки, сосни, ялиці. Однак зустріти продавця, котрий має всі необхідні документи, тобто дозволи на їх продаж, дуже важко. Найпопулярнішими місцями нелегальної торгівлі ялинками стали станції електропоїздів. Особливо ті, куди щодня прибувають потяги з поліських районів Київщини, Житомирщини та Чернігівщини.

— Купить у мене ялинку, погляньте, яка гарна, і зовсім недорого. Лише 60 гривень. Щойно з лісу привезли, — переконує на одному зі столичних ринків продавець Валентина Макарівна.

Жінка розповіла, що приїхала з Чернігівської області. Вона вже три роки безробітна. Каже, що під Новий рік ялинки стають чи не єдиними годувальницями в їхній сім'ї. За «ходку» Валентина привозить електричкою до столиці п'ять—сім деревець. Інколи щастить вторгувати до 300 гривень за день.

— Дві ялинки в мене вже забрала міліція, — каже жінка. — Та ж я не маю жодних документів. Однак нічого не зробиш, жити якось треба. Якщо активно продавати ялинки щодня, то за святкові дні можна заробити більше як 1000 гривень. У селі такі гроші хіба заробиш!

Максим Олександрович торгує біля ринку «Відрадний». Привіз сосонки власним автомобілем із Макарівського району Київщини.

— Я маю всі ліцензії, — запевняє пан Максим. — А нелегали нам не конкурент. Хоч і ціна майже однакова, та в нас більший асортимент, який щодня онов-

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

люється. Тому і покупців більше. Щоправда, поки що ажіотаж на сосни невеликий. Найкращий продаж буде за кілька днів до Нового року. Тоді й ціну можна буде поставити більшу.

Однак сьогодні ялинкові ринки в столиці — без аншлагу. Кияни поки що лише придивляються до цін. Цього року вічнозелені дерева подорожчали майже удвоє порівняно з минулим роком. Якщо в кінці 2007-го можна було купити деревце заввишки від 1 до 2 метрів за 20—30 гривень, то тепер красива метрова ялиночка або сосна на легальному базарі обійдеться в 80 гривень, а з рук — за 60.

За словами правоохоронців, на порушників чекає штраф за кожне зрубане дерево — від вісімдесяти п'яти до ста сімдесяти гривень. Крім того, доведеться відшкодувати збитки лісового господарства. За

кожну ялинку чи сосну — від ста двадцяти шести гривень до більш як 9 тисяч. Розмір стягнення залежить від породи дерева й товщини стовбура.

Однак керівник «ЕкоПраво-Київ» Борис Васильківський стверджує, що ні Київська міська державна адміністрація, ні міліція не роблять нічого, щоб зупинити незаконний продаж «зелених красунь». На пропозиції посилити боротьбу з ялинковими браконьєрами держоргани відповідають відписками.

Нагадаємо, що, за даними екологів, щорічно в країні вирубується до 2,5 мільйона ялинок і сосен. Із них півтора мільйона — браконьєрським способом. Особливо страждають від вирубування хвойних Івано-Франківська та Львівська області, Закарпаття і Крим.

Олександр ПЕКНИЙ.

Серед загиблих у Євпаторії — родина з п'яти осіб

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Рятувальники вчора закінчували розчищення на рівні підвалів під під'їздами, що завалилися, але, за їхніми словами, імовірність перебування живих людей чи тіл була невелика. Нагадаємо, що разом з рятувальниками на місці аварії з четверга працювали і слідчі прокуратури Криму. Попередньою причиною трагедії вважається вибух балонів з киснем і ацетиленом, що зберігалися у підвалі п'ятиповерхівки і належали ЖЕКу.

За інформацією Євпаторій-

ського міськвиконкому, у санаторії «Феміда», куди поселили мешканців постраждалого будинку, вчора ночувало 62 особи, з них 12 дітей. Там для них організовано харчування, медичну і психологічну допомогу.

Міська влада також повідомила, що на проспекті Перемоги уже визначено недавно побудований будинок, куди будуть заселені постраждалі. Нагадаємо, що, як розповів начальник управління з надзвичайних ситуацій міськради Микола Головач, три з п'яти під'їздів будин-

ку спеціальна комісія вже визнала непридатними для життя:

— Зараз питання стоїть про три під'їзди, що реально визнані непридатними для проживання. Тобто той під'їзд, що повністю знищений, і той залишок першого і третього під'їзду, з яких відселилися жителі.

На позачерговому засіданні уряду, що відбулося 25 грудня, було прийнято рішення про виділення постраждалим на купівлю житла і компенсацію втраченого майна 70 млн. грн.

Як учора повідомляв «Голос

України», в Євпаторії ввечері 24 грудня внаслідок вибуху у п'ятиповерховому будинку розвалилися частково перший і другий під'їзди, зруйновано 35 квартир. У зв'язку з трагедією вчорашній день в Україні було оголошено жалобним.

Р. С. Ще раз нагадуємо рахунок, по якому ви можете надати допомогу постраждалим євпаторійцям: розрахунковий рахунок 35420005001170 МФО 824026 ОКПО 23192775 у ГУ ДКУ міста Сімферополя.

З почуттям глибокої прикрості

Російський президент Дмитро Медведєв «достойно» привітав українців з Новим роком. В останній «добросусідській» заяві він наголосив, що останнім часом нічого гарного в напрямі зміцнення взаємин України й Росії зроблено не було і в нього це викликає почуття прикрості.

Цілком справедливий висновок. Бо що може «бути гарного» у «залповому вогні» звинувачень Кремля на адресу Києва, керівництва сусідньої держави та взагалі майже всього — за винятком претендентів на «російську карту» — «нерозумного» народу, котрий до ладу не знає навіть, як йому вчити власну історію, культуру і мову, кого з героїв ушановувати, щоб не образити почуття апріорі «мудріших братів-слов'ян». У цій нескінченній канонаді зверхніх повчань ми маємо демонструвати повну покору Москві. Бо лише «явка з повинною» — визнання власної мен-

шовартості, на традиційну думку російського керівництва, є ознакою «особливих відносин» — відносин братніх, відносин, основаних на тисячолітній історії, на спільних цінностях, близькому зв'язку економік, генетичному зв'язку між людьми».

Хто ж проти таких відносин? Але перечитайте всі висловлювання нашого Президента і їхніх лідерів хоча б за останній рік: де і в кого перекреслено братні відносини? — з'ясувати неважко.

Немає нічого доброго і в тому, що Росія завжди триматиме зло на Україну. Бо як інакше пояснити суть такої тези: постачання «низкою українських керівників» зброї до Грузії «назавжди залишиться в нашій пам'яті безвідносно до долі тих чи інших людей». Оскільки жодна авторитетна інстанція (не вважати за таку «творчу групу продюсерів і кіносценаристів» відомої специфічної стрічки, котрі справді показали, що зрада — зрада державної таємниці і зрада правді — явище ганебне) не зафіксувала злочину в законному продажу озброєння не тільки в Грузію, а й у

саму Росію, а Верховна Рада, заслухавши звіт «комісії Валерія Коновалюка», вирішила не призупиняти постачання військової техніки до Тбілісі, про яку вічну образу йдеться? Що мариться амбітним зверхникам держави, неоперськї потуги якої викликають стурбованість світу, пригашену трохи лише російським газом? Кого захищають вони по закордонню, якщо — знов справедливо сказано — їм «безвідносна» доля своїх співгромадян?

На тлі неоригінальних «привітань» Дмитра Медведєва вже геть банальним видається «привіт» від його тезки — заступника голови «Газпрому» Олександра Медведєва. Так, за придбані у Росії енергоносії треба платити, так, Україна повинна відповідати за їхній транзит європейським споживачам. Але коли головний обов'язок постачальник газу вбачає у боротьбі зі вступом України до НАТО, на що натякає «газпромівський» пан Медведєв, коли економіку витісняють політикою, про які «спільні цінності» можна казати? Справді, така практика може викликати лише почуття глибокої прикрості.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Про призначення позачергових виборів
Стовпинського сільського голови
(Стовпинська сільська рада Корецького району Рівненської області)

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень Стовпинського сільського голови Сябера В. І. (Стовпинська сільська рада Корецького району Рівненської області) та відповідно до пункту 30 частини першої статті 85 Конституції України, частини третьої статті 14, частин другої та шостої статті 15, статей 82, 83 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» Верховна Рада України **постановляє**:

1. Призначити позачергові вибори Стовпинського сільського голови (Стовпинська сільська рада Корецького району Рівненської області) на неділю 15 березня 2009 року.

2. Центральній виборчій комісії з урахуванням пропозицій відповідної територіальної виборчої комісії визначити в установленому порядку обсяг бюджетних видатків, необхідних для проведення позачергових виборів Стовпинського сільського голови.

3. Кабінету Міністрів України в межах повноважень вжити невідкладних заходів щодо забезпечення фінансування позачергових виборів Стовпинського сільського голови за рахунок коштів цільової субвенції з Державного бюджету України.

4. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.
м. Київ, 18 грудня 2008 року.
№ 767-VI.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Про призначення позачергових виборів
Вільненського сільського голови (Вільненська сільська рада Синельниківського району Дніпропетровської області)

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень Вільненського сільського голови Бірченка Є. М. (Вільненська сільська рада Синельниківського району Дніпропетровської області) та відповідно до пункту 30 частини першої статті 85 Конституції України, частини третьої статті 14, частин другої та шостої статті 15, статей 82, 83 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» Верховна Рада України **постановляє**:

1. Призначити позачергові вибори Вільненського сільського голови (Вільненська сільська рада Синельниківського району Дніпропетровської області) на неділю 15 березня 2009 року.

2. Центральній виборчій комісії з урахуванням пропозицій відповідної територіальної виборчої комісії визначити в установленому порядку обсяг бюджетних видат-

ків, необхідних для проведення позачергових виборів Вільненського сільського голови.

3. Кабінету Міністрів України в межах повноважень вжити невідкладних заходів щодо забезпечення фінансування позачергових виборів Вільненського сільського голови за рахунок коштів цільової субвенції з Державного бюджету України.

4. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.
м. Київ, 18 грудня 2008 року.
№ 768-VI.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Про призначення позачергових виборів
Ленінівського сільського голови
(Ленінівська сільська рада Менського району Чернігівської області)

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень Ленінівського сільського голови Вовк В. Л. (Ленінівська сільська рада Менського району Чернігівської області) та відповідно до пункту 30 частини першої статті 85 Конституції України, частини третьої статті 14, частин другої та шостої статті 15, статей 82, 83 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» Верховна Рада України **постановляє**:

1. Призначити позачергові вибори Ленінівського сільського голови (Ленінівська сільська рада Менського району Чернігівської області) на неділю 15 березня 2009 року.

2. Центральній виборчій комісії з урахуванням пропозицій відповідної територіальної виборчої комісії визначити в установленому порядку обсяг бюджетних видатків, необхідних для проведення позачергових виборів Ленінівського сільського голови.

3. Кабінету Міністрів України в межах повноважень вжити невідкладних заходів щодо забезпечення фінансування позачергових виборів Ленінівського сільського голови за рахунок коштів цільової субвенції з Державного бюджету України.

4. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.
м. Київ, 18 грудня 2008 року.
№ 769-VI.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Про призначення позачергових виборів
Пантелеймонівського селищного голови
(Пантелеймонівська селищна рада Горлівської міської ради Донецької області)

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень Пантелеймонівського селищного голови Годовиченка А. Д. (Пантелеймонівська селищна рада Горлівської міської ради Донецької області) та від-

повідно до пункту 30 частини першої статті 85 Конституції України, частини третьої статті 14, частин другої та шостої статті 15, статей 82, 83 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» Верховна Рада України **постановляє**:

1. Призначити позачергові вибори Пантелеймонівського селищного голови (Пантелеймонівська селищна рада Горлівської міської ради Донецької області) на неділю 15 березня 2009 року.

2. Центральній виборчій комісії з урахуванням пропозицій відповідної територіальної виборчої комісії визначити в установленому порядку обсяг бюджетних видатків, необхідних для проведення позачергових виборів Пантелеймонівського селищного голови.

3. Кабінету Міністрів України в межах повноважень вжити невідкладних заходів щодо забезпечення фінансування позачергових виборів Пантелеймонівського селищного голови за рахунок коштів цільової субвенції з Державного бюджету України.

4. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.
м. Київ, 18 грудня 2008 року.
№ 770-VI.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Про призначення позачергових виборів
депутатів Тернопільської обласної ради

Відповідно до пункту 30 частини першої статті 85 Конституції України, частин першої та четвертої статті 78 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», частини третьої статті 14, частин другої та шостої статті 15, статей 82, 83 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» Верховна Рада України **постановляє**:

1. Призначити позачергові вибори депутатів Тернопільської обласної ради на неділю 15 березня 2009 року.

2. Центральній виборчій комісії з урахуванням пропозицій відповідної територіальної виборчої комісії визначити в установленому порядку обсяг бюджетних видатків, необхідних для проведення позачергових виборів депутатів Тернопільської обласної ради.

3. Кабінету Міністрів України в межах повноважень вжити невідкладних заходів щодо забезпечення фінансування позачергових виборів депутатів Тернопільської обласної ради за рахунок коштів цільової субвенції з Державного бюджету України.

4. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.
м. Київ, 18 грудня 2008 року.
№ 771-VI.

Вкладники кредитного союзу «Слов'янський» вимагатимуть компенсації від держави

75-річний мешканець Донецька Вілен Козлов від афери в кредитній спілці втратив 40 тисяч гривень. «У моєї дружини було онкологічне захворювання, і гроші ми збирали на лікування. До спілки вклав, сподіваючись отримувати відсотки. У «Слов'янському» обіцяли 35 відсотків на рік. Тепер дружина померла, а грошей немає», — розповідає пенсіонер. Він каже, що укладав договір у травні, коли вже було призупинено дію ліцензії, виданої кредитній спілці. «Як же так: ліцензії немає, а гроші продовжували брати?» — розводить руками мій співрозмовник. Тепер у кримінальній справі він — потерпілий. Так само, як і ще чотири сотні «колег по нещастю».

Сума зниклих грошей може сягнути 10—15 мільйонів гривень

Список жертв афери поповнюється щоденно. Більшість потерпілих — люди похилого віку, які розраховували зберегти від інфляції і примножити накопичені заощадження. Обдурених вкладників кредитного союзу «Слов'янський» так багато, що в залі будинку культури, де проходили чергові збори, не було вільних місць. «Шановні товариші обдурені!» — так звернувся до аудиторії один із правоохоронців. Історії, якими ділилися з кореспондентом «товариші обдурені», дуже схожі.

Як розповів заступник начальника відділу розслідування економічних злочинів слідчого відділу ГУМВС України в Донецькій області Вадим Лачін, кримінальну справу щодо кредитної спілки порушено за статтею 191, частина 5: заволодіння чужим майном шляхом зловживання своїм службовим становищем. «Можливо, за результатами експертизи буде ще додаткова кваліфікація — за безліцензійну діяльність, за статтею 202, але це ми дізнаємося лише після експертизи», — додав заступник начальника відділу. За словами начальника відділу розслідування економічних злочинів слідчого відділу Ольги Куліш, поки що у справі фігурують 440 потерпілих і сума близько 2 мільйонів гривень. «Але ця сума коригується, гадаю, вона буде близько 10—15 мільйонів гривень. Точну суму встановить експертиза», — додала О. Куліш.

Аналогів розслідування таких кримінальних справ ще не було...

Збори вкладників проходили емоційно. Лунали вигуки зі звинуваченнями на адресу правоохоронних, контролюючих органів та державної влади. Вадим Лачін намагався пояснити, з якими труднощами зустрілося слідство:

— Нині проводиться судово-бухгалтерська експертиза, це дуже об'ємна робота. Аналогів розслідування таких кримінальних справ в Україні ще не було, до суду направлено одиниці таких справ, і перспективи ніхто не знає.

Директора кредитного союзу «Слов'янський» Сергія Полякова оголошено в розшук у жовтні. Раніше, за словами В. Лачіна, керівникові кредитної спілки пред'явити не було чого: не була встановлена точна кількість поцуплених коштів. Одна із вкладниць заявила на зборах, що напередодні начебто бачила Полякова в центрі Донецька. Чи так це, стверджувати важко, оскільки до міліції жінка не звернулася. Поки що обвинувачений у справі один, хоча слідство і розуміє, що навряд чи такі справи можна здійснювати самому. Механізм викрадання був простий. У кредитній спілці знали, скільки приблизно людей приходить щодня за отриманням відсотків і вкладів. У касі залишалася певна сума. Решта грошей, які вносили вкладники, просто шли «на сторону». Розрахунок був на те, що більшість вкладників із року в рік переоформлювали вклади і не забирали гроші назад.

За законом, діяльність кредитних спілок контролює спеціальний орган —

Державна комісія із регулювання ринків фінансових послуг України (Держфінпослуг). Перевіряючи діяльність «Слов'янського», Держфінпослуг двічі призупиняла дію ліцензії. Чи можна говорити про відповідальність контролерів і про те, що заходів було вжито недостатньо, якщо навіть після призупинення дії ліцензії кредитна спілка продовжувала давати рекламу до газет і приймати гроші? В розмові із журналістами Ольга Куліш додала: «Держфінпослуг не знайшла такі порушення кримінального законодавства, які потребують звернення до прокуратури. За тими порушеннями, які знаходили, вживали заходів з огляду на свою компетенцію — призупиняли ліцензію. Потім порушення усувалися, ліцензія поновлювалася».

Відповідачем у позовах може стати держава

Взаємні обвинувачення і докори навряд чи допоможуть повернути потерпілим втрачені кошти. А ось грамотна юридична допомога буде дуже доречна.

— У статті 1177 Цивільного кодексу України сказано, що майнова шкода, яку завдано майну фізичної особи внаслідок злочину, відшкодовується державою, якщо не встановлено особу, яка скоїла злочин, — пояснив директор Донецької філії кредитної спілки «Союз пенсіонерів України» Тігран Арушанян. — Тобто такий шлях можливий. Те, що директора КС «Слов'янський» не можуть знайти, — це проблема держави. Саме держава буде відповідачем у справі. Чудово розуміємо, що це не робиться за хвилину. Але й особисто я, і наші юристи готові допомогти і безплатно складати позови, писати папери тощо.

Коментар народного депутата України, голови підкомітету із питань небанківських фінансових інститутів Комітету Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності Олександра КЛИМЕНКА:

— Кредитні спілки в усьому світі — це 1,3 трильйона доларів. Є країни, де сто відсотків громадян є членами кредитних спілок. В Україні — лише 5 від-

сотків населення. Не можна сьогодні дискредитувати саму ідею, вона чудова. Це як каса взаємодопомоги. Інша річ, що в окремих випадках кредитна спілка перетворюється на фінансову піраміду. І тут, звичайно, держава повинна відповідати. Люди можуть виявити ініціативу, залучити професійних юристів, скористатися Цивільним кодексом і зажадати відшкодування шкоди. І в цьому я допомагатиму. Дивуюся бездіяльності прокуратури: вони в інтересах держави, в інтересах захисту людей повинні ініціювати судовий процес, залучати слідчі органи, щоб судом була визначена сума матеріальної шкоди. Не кажу вже про моральну.

До мене як до народного депутата були звернення від вкладників, і перше, що я зробив, — зареєстрував законопроект, щоб передбачити в державному бюджеті на 2009 рік 50 мільйонів гривень для потерпілих від фінансових афер. Але необхідно, щоб люди отримали такий статус. Сьогодні видають довідку із міліції. А якщо немає кримінальної справи або її взагалі буде закрито? Тоді ця довідка не зможе нічого довести в судах і вищих інстанціях.

З другого боку, потрібні заходи на законодавчому рівні. В даному випадку (КС «Слов'янський») група шахраїв скористалася законодавчою прогалиною і тим, що не реагували компетентні органи. Шахраї створили фінансову піраміду, яка обвалилася. Треба вносити зміни до закону про кредитні спілки. У них мають бути резервні фонди: якщо візьмемо Національну асоціацію кредитних спілок України, то там кожному вкладнику із резервного фонду компенсують до 50 тисяч гривень, якщо спілка розпадається. Другий захід — створення спеціалізованого банку для кредитних спілок, як це є в усьому світі. Приблизний обсяг коштів у кредитних спілках України — 6 мільярдів гривень. Після створення банку звітність буде прозорою. Кредитні спілки не зможуть вилучати гроші з каси і просто витратити на потреби, які виходять за межі їх компетенції.

Ліна КУЩ.

► *КИТАЙ*

Військові кораблі
прямують
на боротьбу з піратами

Три військові судна залишили військово-морську базу і прямують в Аденській затоку на боротьбу із сомалійськими піратами. Кількість екіпажу трьох суден перевищує 800 осіб, у тому числі 70 бійців загону спецпризначення. Крім штатного озброєння і навігаційної техніки судна оснащені двома вертольотами. В Аденській затоці в прибережних водах Сомалі, де проходять численні торговельні маршрути з Європи до Азії, Африки й Австралії, у даний час боротьбу з піратами веде коаліція військово-морських сил 16 країн. **За даними МЗС КНР**, у 2008 році нападів піратів зазнало кожне п'яте з 1265 китайських судів, що пропливали біля берегів Сомалі.

► *КИРГИЗСТАН*

Узаконили відкуп
від армії

Парламент Киргизстану прийняв закон про військову службу, згідно з яким громадяни країни зможуть одержати військовий квиток усього за місяць, заплативши близько 300 доларів.

Відповідно до нового закону, ті, хто з якихось причин не може пройти термінову службу, мають можливість один місяць навчатися в учбово-тренувальному центрі і після цього отримати військовий квиток. Крім того, «відмовникам» треба буде внести в спеціально створений фонд, перевівши на рахунок міністерства оборони, 12 тисяч сомів (не набагато більше 300 доларів). На думку уряду, це й інші нововведення «дозволять створити необхідні умови для переходу збройних сил на професійну основу».

► *ПАКИСТАН*

Згадують
Беназір Бхутто

По всій країні проходять мітинги пам'яті колишнього прем'єр-міністра країни Беназір Бхутто. Нагадаємо, опозиціонерку і кандидата на найвищу посаду країни Бхутто було вбито на мітингу в місті Равалпінді 27 грудня 2007 року. Спочатку терорист-смертник кілька разів вистрілив у неї, а потім підірвав себе. Разом із Бхутто від вибуху загинули більш як 20 осіб. Опозиція відразу ж зажадала від влади публікації всіх деталей розслідування обставин убивства. Активісти демократичних сил стверджували, що в смерті Беназір винні спецслужби, підлеглі Первезу Муншаррафу.

► *ЯПОНІЯ*

Снігопад паралізував

На півночі Японії через сильний снігопад скасовано десятки авіарейсів і порушено графік руху потягів. Головний авіатранспортний вузол острова Хоккайдо — аеропорт у Чітозе — зупинив свою роботу. Не менш як 159 внутрішніх рейсів скасовано. Снігопад також порушив графік руху потягів на Хоккайдо. За прогнозами синоптиків, снігопад на Хоккайдо і Хонсю триватиме до кінця тижня. До ранку суботи в центральних районах острова очікується до 80 сантиметрів снігу. Снігопад супроводжуватиметься шквалами вітру, швидкість якого може сягнути 7 метрів на секунду. Скасування авіарейсів позначиться на тисячах громадян, адже більшість їдуть на канікули.

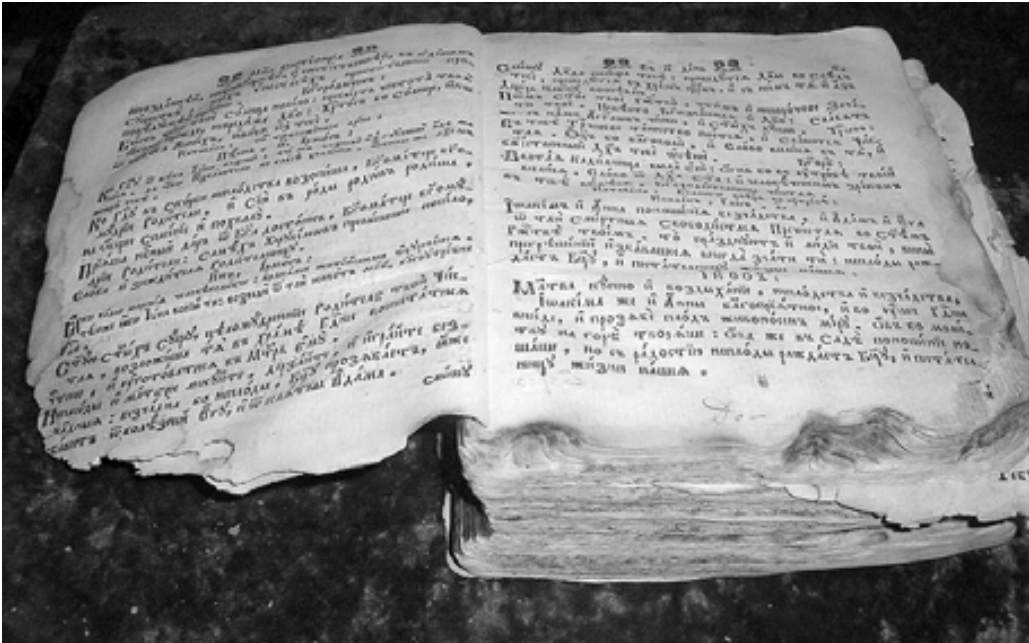
До Добрятина повернувся старовинний молитовник

Добрятинська церква, одна з найдавніших на українських теренах, у минулих віках мала великий книжковий фонд. На кінець XIX століття тут налічувалося майже півтисячі церковних книг. Утім, майже всі вони розгубилися. Щоправда, один із фоліантів (з імператорською печаткою) зберігся. На пожовклих сторінках каліграфічним почерком рядок за рядком виведено прізвища та імена тих, хто брав у церкві шлюб майже двісті років тому.

До цієї унікальної історичної реліквії нещодавно додалася ще одна — Молитовник (**на знімку**), надрукований 1856 року старослов'янською мовою у друкарні Почаївської лаври.

— Молитовник спізнав на собі не лише віковий тягар, а й сліди пожежі — вони є на нижній частині книги, — розповідає активний дослідник історії, Добрятинський сільський голова Степан Лозовий. — Швидше за все, вогонь торкнувся церковної книги, коли вона «подорожувала» приватними оселями.

— Молитовник я побачив на базарі, — розповідає житель селища Млинова Володимир Гулич. — Мене зацікавив напис,

який гласив, що він колись належав Добрятинській Свято-Покровській церкві. Тривалий час книга перебувала у домашній колекції, а потім я подарував її церкві.

Свєн ЦИМБАЛЮК.

Рівненська область.

Фото автора.

700 оленів з'явиться в парку Вінниці

Журі конкурсу на крашу іграшку у формі оленя відібрало сімсот робіт, якими прикрасять живі ялинки в Центральному парку культури і відпочинку у Вінниці. Творче змагання серед учнів організувало управління культури міськвиконкому. Діти активно відгукнулися на пропозицію і запропонували роботи з пластиліну, матерії, паперу тощо. Вони доповнюватимуть прикраси на

головній ялинці міста, урочисте відкриття якої відбудеться завтра.

Спочатку пройде посвята у Діди Морози п'ятдесяти тих, хто вітатиме вінничан у дні новорічних свят. Потім новопечені Діди Морози разом зі Снігуроньками пройдуть колоною до головної ялинки. Разом з ними участь у відкритті свята братимуть співаки популярного вінницького гурту «ТІК», знаного

своєю жартівливою пісенською «Олені».

А ще у місті над Бугом протягом трьох днів відбуватимуться Різдвяні ярмарки, під час яких пройдуть фестивалі борщу, смаженого м'яса та вареників. А в День світлих вчинків в обласному муздрамтеатрі імені Садовського відбудуться благодійні вистави для дітей шкіл-інтернатів.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

Новий повітряний міст між
Києвом та Пекіном

У лютому між столицями України та Китаю буде відкрито новий прямий рейс, який двічі на тиждень виконуватиме компанія «Хайнаньські авіалінії». Надзвичайний та Повноважний Посол КНР в Україні Чжоу Лі на презентації цього рейсу заявив: «Я впевнений, що нові авіалінії відіграють велику роль у зміцненні відносин між нашими народами». А представники компанії додали, що у перші два місяці польотів (лютий-березень) на квитки у два кінці діятиме скидка: економ-клас кошту-

ватиме 1490 доларів, а студенти зможуть безплатно перевозити додатково 40 кілограмів. Нагадаємо, що прямі рейси з України до Китаю почали здійснювати відносно недавно. Зокрема, перший безпересадковий політ до Шанхаю здійснила компанія «Аеросвіт» у травні 2007 року. Збільшення кількості рейсів свідчить про поглиблення відносин між двома країнами і в економічній, і в туристичній та освітянській сферах.

Тетяна ПАСОВА.

ФОТОФАКТ

У Сімферопольському державному цирку почалися новорічні вистави для дітлахів.

На знімку: виступає дресирувальник з козою.

Фото Арвідаса ШЕМЕТАСА (Укрінформ).

Легендарному дядькові Ваську —
сто років

Сьогодні виповнюється сто років від дня народження нашого земляка, легендарного командира Повітряно-десантних військ Василя Маргелова. Традиції, які створив цей десантник номер один, Герой Радянського Союзу, генерал армії і просто знаменитий дядько Васько, шанують і сьогодні. Як розповів Іван Якубець, що свого часу сім років очолював аеромобільні війська України, фотографії дядька Васька солдати досі вміщують у свої армійські альбоми, а російську абрєвіатуру «ВДВ» часто розшифровують, як війська дядька Васька.

Василь Маргелов стояв біля джерел створення Повітряно-десантних військ СРСР. Завдяки його керівництву цей рід військ став елітним і відіграв вирішальну роль у багатьох збройних конфліктах. **Як розповів голова Українського суспільства ветеранів Афганістану Сергій Червонописький**, Василь Маргелов був проти операції в Афганістані, він розумів усю безнадійність цього вторгнення. Тому в 1979 році його фактично відсторонили від командування ВДВ. Але всі ті, кому пощастило з ним працювати, пам'ятають цю людину й намагаються збити все можливе, щоб ім'я Василя Маргелова не було забуто.

Вл. інф.

«Кримхліб»
розширює виробництво

Завершено масштабну реконструкцію Бахчисарайського хлібозаводу — структурного підрозділу ВАТ «Кримхліб». Після демонтажу старого устаткування в цеху виробництва хлібобулочних виробів установили сучасну автоматизовану лінію, яка значно розширила можливості заводу з виробництва різноманітних сортів хліба. Його тут тепер випускають по 20 тонн на добу. Повністю

переоснастили заводську мікробіологічну лабораторію контролю якості сировини й готових виробів. Ввели у дію новий кондитерський цех добовою потужністю чотири тонни різних ласощів. Головна перевага реконструкції — економія газу й електроенергії, що дасть змогу хлібозаводу не допустити підвищення цін на продукцію в разі раптового подорожчання енергії.

Вл. інф.

Область на виданню

«Історія Луганського краю» — це нове краєзнавче видання, що поповнило полиці бібліотек регіону. Книга відкриває всеукраїнську серію україномовних видань, присвячену історії регіонів країни. Мабуть, уперше масштабне краєзнавче дослідження представлене яскраво й змістовно. «Історія...» — це 400 сторінок, на яких викладена «біографія» області від 100 тис. років до нашої ери й до початку XXI століття. Книгу доповнюють більш як 800 ілюстрацій, деякі з них унікальні. Видання створене колективом учених-істориків Луганського національного університету ім. Шевченка. У своїй роботі вони опиралися на дані археологічних досліджень, роботи відомих істориків, унікальні матеріали, багато з яких тільки недавно були знайдені в українських і закордонних архівах.

Алла АНТІПОВА.

Луганська область.

Сьогодні день народження знаменитої німецької актриси Марлен Дітріх (**на знімку**). З цієї нагоди в Києві покажуть прем'єру вистави, де роль Марлен грає актриса Галина Стефанова.

Створено Гільдію антикварів, що об'єднує основних учасників антикварного ринку України.

ВІТАННЯ

Джерело інтелекту й духовності

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Театри, університети та академії — цілющі джерела інтелекту й духовності українського народу, твердині нашої історичної пам'яті та національної культурної самобутності.

Театр оперети долучився до утвердження української народної та професійної культури у лоні світової культури. Когорта уславлених акторів, режисерів, художників, композиторів, хореографів і диригентів явила світові справжній феномен українського театрального мистецтва, змінила зв'язок сучасного мистецтва з глибокими традиціями народної культури.

Сьогодення вимагає рішучого наступу культури й духовності в усіх сферах суспільного життя. Нові творчі ідеї, життєствердні естетичні ідеали та цінності — ось чого чекає українське суспільство від митців і високоморальних інтелектуалів, відповідальних перед історією, сучасністю і майбутнім нашої держави. Загальносуспільна потреба — постійно звіряти життєвий ритм із законами краси й гармонії.

Шлях Української держави до великої європейської сім'ї культур і народів, до кола країн з усталеною демократією і високими життєвими стандартами громадян пролягає через відродження й розвиток національної культури. Відтак питання культури, театру й кіно закономірно перебувають у центрі законодавчої діяльності Верховної Ради України.

Високо цінуємо вашу творчість, сценічний талант, вірність і відданість вищому сенсу життя — художній, а відтак і життєвій правді. Прийміть низький уклін і щирі слова вдячності за гідне продовження яскравих традицій українського театру, за творення нової естетики сцени і нових світоглядних горизонтів співвітчизників.

Бажаю всім членам театрального колективу міцного здоров'я, творчого натхнення та довголіття, сценічної самобутності та естетичної довершеності, переповнених глядачами залів і щастя в особистому житті.

Голова Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН.

Виставка раритетів

В Івано-Франківську відкрита виставку «Світочі національного відродження», присвячену 135-річчю Наукового товариства ім. Т. Шевченка.

Тут представлено рідкісні видання, які побачили світ за сприяння НТШ. Серед них «Записки НТШ» (випуски різних років); «Атлас України та суміжних країв» (під редакцією Володимира Кубійовича, Львів, 1937 р.); окремі томи «Історії України-Руси» Михайла Грушевського зі збірника історико-філософської секції НТШ (Львів, 1905 р.); збірник філологічної секції НТШ (кореспонденція Якова Головацького 1850-1862 рр., упорядник Кирило Студинський); «Руська історична бібліотека» (монографії Миколи Костомарова); «Хрестоматія староруська» Омеляна Огоновського (Львів, 1881); газета «Діло» (початок XX ст.), а також сучасна література про діяльність НТШ. Усі матеріали — з фондів Івано-Франківського краєзнавчого музею.

Дарина НАЗАРЧУК.

«Чому я не піду на оперу з батьками»

Насправді тема твору, запропонованого для дніпропетровських старшокласників, звучала так:

«Чому я з батьками ПІДУ в театр опери та балету». Але найщиріша робота, на думку журі, була саме ця — з часткою «не».

«Хотілося б піти на оперу з мамою, — писала десятикласниця Наталя М., — щоб було з ким поділитися враженнями, але біда в тім, що моя мама може оцінити хіба що шансон і мого пориву не підтримає. А тато просто засне в театрі. Наш потяг до прекрасного проявляється хіба що у ванні, коли шумить вода і ніхто не чує, як ти безжально фальшивиш. Так що я піду якось на оперу, але сама».

Акцію підтримало міське управління освіти.

— Ми читали не всі твори, а лиш ті, що відібрали для нас педагоги, — розповідає ініціатор акції, директор Дніпропетровського академічного театру опери та балету Олександр Шароваров. — І були здивовані й засмучені, що автори 80 процентів цих, найкращих, робіт ніколи, з часів дитячої ялинки, не були в театрі. Переважна більшість із фальшивим пафосом писала про те, чого не знає і в що не вірить. А дехто просто списав інформацію із сайтів і книжок, де йдеться про наші вистави двадцятилітньої давності!

Але були й відгуки — мов бальзам на душу: «Театр — це таке місце, до якого треба доторкнутися серцем. І батьки повинні хоч раз на кілька місяців дарувати своїм дітям можливість просто побути тут поруч із ними». Або: «Ви знаєте італійську? Ні я, ні мама не знаємо. Але героїнь на сцені ми іноді розуміємо краще, ніж одна одну... Чому я піду в театр з батьками? Тому що хочу бути щасливою».

— Останній вислів ми б написали на уявному прапорі нашого театру! — каже Олександр Шароваров. — Адже театр — це те місце, де батьки і діти можуть зрозуміти одне одного.

Усі старшокласники, які писали твори, одержали запрошення на виставу разом з батьками і вчителями. Авторів кращих робіт нагородили книгою П. Гнєдича «Історія мистецтв» і запросили на екскурсію за лаштунки.

Театр починається не з вішалки

Крім цієї акції, влітку, з допомогою студентів університету, театр провів соціологічне дослідження, щоб скласти враження про культурний рівень дніпропетровців і дізнатися їхню думку про оперні та балетні вистави.

— Висновки були невтішні: 90 відсотків опитаних не змогли скласти думки про наш театр, бо ніколи тут не були. Ім колись сказали, що опера — це нудно, а балет — нецікаво, і вони не потрудилися самі в цьому переконатися, — розповідає Олександр Шароваров. — Декотрі хвалилися, що ходять в оперний, але, як виявилось, — на концерти естрадних зірок.

Театр починається з дитинства. Про це написала і одна дівчинка у своєму творі: «В оперний ми не ходимо, бо батьки вважають, що там надто серйозний репертуар. Я відчуваю, що в дитинстві їм не прищепили любов до мистецтва».

А щодо репертуару, то майже всі балети — це казки: «Тисяча і одна ніч», «Полум'яна квіточка», «Спляча красуня», «Лебедине озеро», «Попелюшка», «Лускунчик», «Малюк і Карлсон», «Жізель», «Ніч перед Різдом»...

Головний інвестор — глядач

— Влучно сказано: «Будь-який театр можна закрити, крім популярного». Доки в

нас є глядач — будемо жити, а не виживати. Тому прагнемо бути професіональними, цікавими і несподіваними, — каже Олександр Шароваров. — Безумовною подією стали дві останні новаторські постановки — «Карміна Бурана» і «Дама з камеліями», здійснені колишнім провідним солістом балету нашого театру Олегом Ніколаєвим. У цих виставах, які стабільно мають аншлаги, на сцені одночасно звучать оперні партії і виконується танець, танцює навіть хор. Наступною такою подією, я впевнений, буде балет «Вій», який також ставить Олег Ніколаєв. Думаю, не менш популярною буде й відновлена опера «Князь Ігор», поставлена у кращих класичних традиціях, з чудовими декораціями Анатолія Арєф'єва. Опера прикрашала нашу афішу на відкриття театру, тридцять чотири роки тому.

А в новорічні дні на сцені пануватиме «Лускунчик», який нещодавно разом з «Лебединим озером» успішно гастролював у Швейцарії. Загалом у нинішньому році ми чотири рази побували на гастролях за кордоном.

До речі, саме «Лускунчика» як перше знайомство з театром згадують чи не всі автори учнівських творів. Інша річ, що для багатьох цей перший досвід і досі є останнім. Але цікаво, що й зараз на денних виставах у вихідні, які в театрі спеціально запровадили для сімейних переглядів, «Лускунчик» знову в лідерах. Лишається тільки гадати, що так вабить глядачів: безсмертна музика Чайковського, знайома назва чи бажання повернутися в дитинство.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Дніпропетровськ.

На знімках: Олександр Шароваров; сцена з балету.

Фото з архіву театру.

Помоліться на макет

У Львівській галереї мистецтв експонується виставка, присвячена дерев'яним церквам Західної України.

Малярські роботи, фотознімки й мініатюрні копії храмів, майстерно виконані працівником Музею етнографії Михайлом Яськевичем, —

то справжній сигнал SOS. Директор Галереї Борис Возницький оприлюднив

справжній сигнал SOS. Директор Галереї Борис Возницький оприлюднив тривожні цифри: упродовж минулих 17 років у Західній Україні згоріло 158(!) дерев'яних храмів. Зазвичай шедеври українського зодчества стають «зайвими» в селах. Громади збирають кошти, залучають спонсорів і зводять цегляні церкви. Не завжди будують і розмальовують їх справжні художники. Частіше — «богомази», чий труд дешевший. А залишені напризволяще дерев'яні храми горять. Десь свічку забули погасити, десь електропроводка погана, та й кримінал не дремає. Крадуть для продажу іконостаси і... спалюють сліди. Нещодавно крадій пробирався у храм через вікно. З-під ніг вислизнуло опертя, і він... повисився. Це єдине «покарання», якщо можна так назвати нещасний випадок. Інші злочинці ніяк не покарані.

Багатьох храмів, копії котрих створив Михайло Яськевич, уже нема. Втрачаємо і мистецькі шедеври, і неповторну ауру намоленості. А поруч із новими церквами — «парад» плеба-

ній. У бойківських селах їх називають... резиденціями. Отак! Як же безглуздо виглядають пластикові вікна у дерев'яних хатах, бляшані дахи на церквах замість традиційної гонти!

Хто винен і що робити? Є світовий досвід: у сакральних спорудах створюють храми пам'яті. Цю ідею підтримали ректор університету банківської справи НБУ Тамара Смовженко та студенти. Вони ініціювали благодійний «Аукціон надій».

— На прикладі церкви XVII ст. у селі Кути, що на Львівщині, ми хочемо показати, як треба берегти українські святині, вдихнути в них нове життя, — каже Тамара Смовженко. — На першочергові роботи з порятунку церкви необхідно 300 тисяч гривень. Цього достатньо для перекриття даху, встановлення протипожежної системи та сигналізації.

Ініціатори благодійного аукціону, що відбудеться перед Різдом, звернулися до бізнесменів, політиків, держслужбовців, усіх українських громадян. Щоб зібрати якомога більшу суму, на аукціоні продаватимуть роботи відомих українських митців. Після ремонту до церкви можна буде повернути надзвичайно цінний іконостас. Зараз він у фондах Олеського замку. У Храмі пам'яті зберігатиметься інформація про славних краян, тут ітимуть обрядові богослужіння. Згодом церква у Кутах стане окрасою туристського маршруту «Золота підкова».

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

На знімку: у Львівській галереї мистецтв експонують копії дерев'яних храмів Західної України.

Фото автора.

Олег Скрипка їде на Монмартр

У галереї «Карась» презентовано новий мистецький проект Олега Скрипки «Андріївський узвіз — Монмартр — Побратими». Учасники — відомі фольклорні колективи «Гуляйгород», «Буття» та «Чоботи з бугая». 17 січня перша частина проекту — «Вечорниці на Монмартрі» відкриє для Західної Європи в паризькій залі Елізе Монмартр світ української музики, поезії та народних звичаїв.

Проведення вечорниць припало на Андрія. Тому презентація стала справжнім фольклорним святом. Публіка не лише насолодилася етнічним співом, інструментальними награваннями та народними танцями (плюс частування варениками), а й брала участь у театралізованому дійстві «Калита».

Калиту, калач (український символ сонця) на Андрія, за звичаєм, підвішували до стелі. В ролі так званого пана Рогачинського її треба було (не сміючись!) відкусити, високо, немов на коні, підстрибуючи вгору. Замість «коня» був рогач для печі, звідки й пішло прізвище пана Рогачинського.

Тим, хто не утримався від сміху (а цьому сприяв головний частувальник калитою — пан Калитинський), розписували обличчя сажеро. За традицією, так розважаються лише парубки, але цього вечора учасником міг стати кожен.

Охочих виявилось чимало! А наприкінці вечорниць в ролі діджея виступив сам Олег

Фото Олександра КЛИМЕНКА (з архіву «Голосу України»).

Скрипка. Хоча вечірка була закритою, гостей прийшло більше, ніж вмішала галерея. Тому не обійшлося без штовханини. Отже, коло шанувальників нашої традиційної

культури стає все більшим. Сподіватимось, що й у Парижі на вечорницях Олега Скрипки буде тісно!

Тетяна ВОВК.

У Вінниці готуються зустрічати... Рік Оленя

Олень потіснить у Вінниці Сонячного бика, бо жителів і гостей міста протягом усіх святкових днів розважатимуть співаки популярного гурту «ТІК», відомого піснюю «Олені».

— Ми домовилися з керівником гурту Віктором Бронюком, що їхні виступи будуть благодійними для учасників святкових заходів, — каже міський голова Вінниці Володимир Гройсман. — Через фінансову кризу не зможемо організувати свято так, як хотіли

б. Але ж люди мають отримати заряд позитивних емоцій. Тому ведемо переговори з підприємцями міста, щоб допомогли фінансово у проведенні новорічних заходів. Наші «олені» відгукнулися на пропозицію одними з перших, от ми й вирішили на знак вдячності зустрічати рік Оленя.

Благодійністю буде сповнений ще один святковий захід — День світлич вчинків. Перед Святвечором в одному із закладів громадського харчування

молоді кухарі приготують різдвяні страви. А ввечері доставлять їх самотнім немінним вінничанам. Протягом трьох днів відбуватимуться святкові ярмарки. При цьому організують фестивалі борщу, сала та смаженого м'яса. Страви можуть спробувати безкоштовно всі, чий одяг прикрашатимуть новорічні атрибути. Польова кухня працюватиме у дні новорічного свята біля головної ялинки в Центральному парку культури і відпочинку. Тут без-

платно харчуватимуть найбільш нужденних вінничан. У театралізованій виставі «Світла казка», одна із сюжетних ліній якої створена на основі легенд про Вінницю, зможе взяти участь кожен. Охочі зможуть показати себе у танці, пісні, читанні віршів.

Торік вінничанам дуже сподобався парад сніговиків. Їх ліпили із снігу батьки з дітьми. Акцію планують повторити ще раз.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Два місяці музики й натхнення

Саме стільки в Хмельницькому тривав I відкритий фестиваль класичної та сучасної музики «Класик-Модерн». Організатори його — міськрада, управління культури і туризму, обласна філармонія, музучилище ім. В. Заремби та дитяча музична школа № 1. Півтора десятка концертів презентували музику XVII—XX століть. Її виконували провідні колективи міста й кращі музиканти з німецького міста Ганновер, з Києва, Харкова, Львова, Кам'янець-Подільського. Фестиваль зібрав більше трьох тисяч слухачів. Учасників — понад двісті: солісти-інструменталісти, вокалісти, інструментальні ансамблі, чотири оркестри, муніципальний камерний хор. Заключний концерт у великій залі обласної філармонії дав академічний камерний оркестр «Віртуози Львова».

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Коломия святкує ювілей театру

Коломийський академічний обласний театр імені Івана Озаркевича святкує 160-річчя з часу заснування. У рамках ювілею з 20 по 24 грудня в Коломійі проходив I Всеукраїнський театральний фестиваль сценічних першопрочитань.

Сам театр ознаменував ювілейний рік творчими досягненнями. 2008 року йому присвоєно ім'я засновника, отця Івана Озаркевича, а також звання академічного. Цього року він єдиний з України представляв українське сценічне мистецтво на Всесвітньому фестивалі в Единбурзі (Шотландія). А нещодавно завершив великий гастрольний тур (Київ, Донецьк, Луганськ, Кіровоград, Ніжин, Луцьк та Рівне). Ювілейні урочистості завершилися круглим столом на тему «Традиції і перспективи розвитку історичних театрів малих міст у контексті сучасного українського театрального руху і світових театральних тенденцій».

Коломийський театр має цікаву історію. Він відкрився 8 червня 1848 р. виставою

«Дівка на виданню, або На милування нема силування» (за п'єсою Котляревського «Наталка Полтавка»). П'єса була адаптована до життя українців Покуття. 19 жовтня 1848 р. коломияни зіграли «Дівку на виданню...» для делегатів Конгресу української інтелігенції у Львові. Ця подія започаткувала український театральний рух у Галичині. В 1920-1939 рр. Коломийський театр стає помітним явищем у громадсько-культурному житті краю, провідником національної ідеї, вважається одним із кращих на Західній Україні. Театр не припиняв роботи і під час Другої світової війни. 1962 р. радянська влада закрила театр. Він перестав бути державним і до 1989 року існував як народний. 2008 р. Верховна Рада України занесла річницю Коломийського театру до переліку пам'яток про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

ФОТОПОГЛЯД

«Усі мамонти вже давно вимерли, а ось ці залишилися...»

Саме така думка відразу майнула, коли я вперше побачив їх. Ви тільки уявіть: з десяток дорослих чоловіків (робітники, інженери, службовці) у вільний від роботи час регулярно, двічі на тиждень, приходять увечері до місцевого будинку культури і грають для курортного люду найрізноманітніші танцювальні мелодії. Називають вони себе (як сказав мені Олег Маранін, що на знімку перший ліворуч) народним оркестром танцювальної музики санаторію «Лазурний». І це вже, ви знов уявіть собі, з 1986 року!

Наостанок додам: їх ви можете побачити, почути їхню чудову музику та потанцювати під їхні акорди на бердянському курорті.

Олекса ВАЩЕНКО.

Запорізька область.

Фото автора.

Про користь сексуальності в хатньому господарстві

Що не кажіть, а в східній мудрості є щось таке...

Принаймні відомий цілитель (психолог, філософ) Норбеков, котрий прибув до Львова власною персоною, таки зворохобив доволі консервативних галичан. Попри те, що 10-денний тренінг коштував 500 гривень і «Сам» (на відміну від численних екстрасенсів) не обіцяв миттєвих біоенергетичних чи якихось інших магічних чудес, аудиторія назбиралася чимала та ще й різнобікова — від 18 років до «...десяти». Дехто не витримав щоденних чотиригодинних занять у режимі «нон-стоп», та більшість трималася мужньо. Із вправами на гнучкість хребта, суглобів сьак-так давали раду. Та час від часу Норбеков із провокаційно сяючою усмішкою вигукував: «Хто на світі найкращий, найсильніший, найвродливіший, найсексуальніший?» Згідно з правилами тренінгу треба у відповідь бити себе в груди і що є сили кричати «я-а-а!».

Учитель так старався! Усіх жінок називав не інакше як прекрасними королевами, запевняв, що від позитивного настрою залежить здоров'я, безліч разів цитував Омара Хайяма. Гм, усе це — таке незвичне для алгоритму існування української душі. «Хто стражден, той блажен» — ось що найчастіше чуємо від своїх духовних наставників. А тут — зовсім інше: хто радіє, той блажен. І тебе змушують силоміць усміхатися. Більше того, наприкінці кожного заняття передбачено вправи для підйому... сексуальності. Відповідні психоемоційні вібрації, пояснюють нам, допоможуть не лише з проблемами «по-жіночому» і «по-чоловічому». Адже у тлумаченні східної мудрості сексуальність — це «потік життєвих енергій».

І все ж не один опускав очі долу під час тренінгу. Дехто віджартовувався, цитував відомий «перл»: «А в Радянському Союзі сексу нема». Та оскільки чималенькі гроші за курс самовідновлення заплачено, годилось би відпрацювати їх — принаймні для чистоти експерименту.

— І навіщо мені та сексуальність? — не без іронії й сором'язливості бурмотіла Ганна (з числа тих, кому за «дцять»). — І літа вже не ті, і чоловіка давно нема...

Вона приїжджала на заняття з села. Жінку турбувало те, що її ноги з роками стали надто важкими, коліна — неслухняними. Отож вправи з кінцівками вона робила дуже ретельно, а от «делікатний» сегмент тренінгу — лиш для годиться. (Думаю, що не лише вона.) Та на сьомий день занять Ганна радісно озвучила результат:

— А сексуальність таки корисна штука в хатньому господарстві! Проходить повз моє обійстя сусід. Зазвичай лиш вітається і йде далі. А тут чомусь зупинився. «Чого в тебе дрова не порубані?» — питає. Бо син уже другий місяць обіцяє приїхати й порубати, та все йому ніколи, кажу. Слово за слово — сусід зайшов у двір, узяв сокиру та й нарубав дров...

Ганна щасливо сміялася. І доперва у жінки «за ...дцять» грайливо заіскрилися очі. Бачу, що вона (і не лише вона) зовсім не стара літама, радше — думками.

...Днями приятель, з котрим спілкуємось тільки по телефону, бо мешкає він аж у Старобільську на Луганщині, сказав, що кількахвилинна розмова зі мною замінює йому жменю пігулок пірацетаму. Отакої! Може, й тут спрацювали «вібрації» від чужинецького мудреця?

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Лицарі блакитних шоломів

Командир дев'ятої ротації Тарас Шлюхарчук, заступник начальника штабу Об'єднаного оперативного командування Ігор Тимошенко, командир десятої ротації Володимир Пастухов.

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Командиром загону призначено Володимира Пастухова, за плечами якого Афганістан, Югославія, Сьєрра-Леоне. Та й командиром у Ліберії він уже вдруге. «За півроку тут наш льотчик має такий наліт, як в Україні за п'ять років», — каже Володимир Михайлович.

Льотчик Олександр Широкопояс побував у 56-му ОБЗ уже вп'яте. Був тут у першій ротації із січня 2004 року. І далі через одну — не пропустив жодної. Два з половиною роки свого життя провів у Африці.

Досвідчений вертольотчик Петро Пліс у

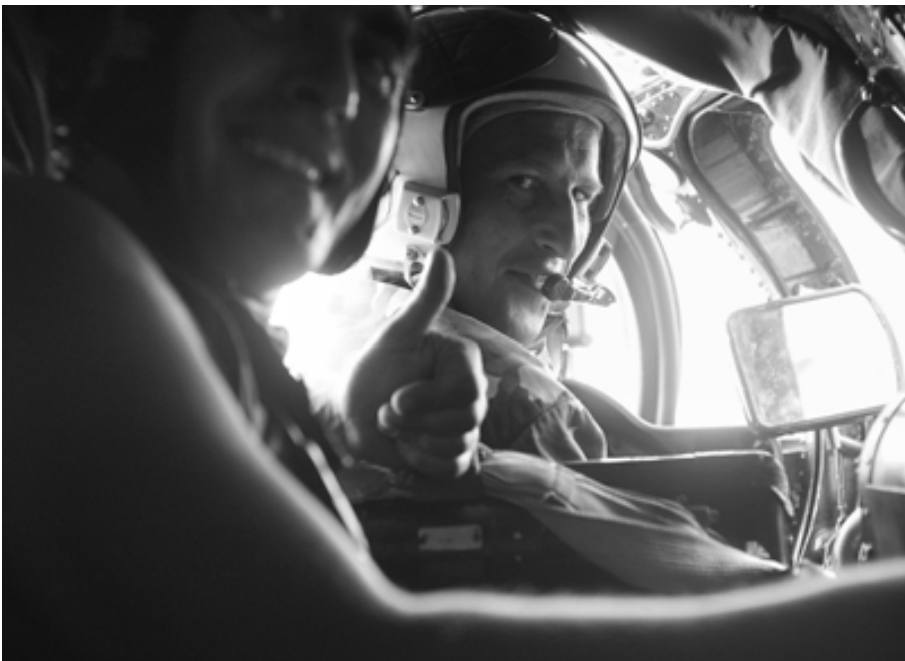

дев'ятій ротації поставив на крило Володимира Шлюхарчука. «Вильотав» — як кажуть льотчики.

...Вони — лицарі України й неба, лицарі блакитних шоломів. Вони високо несуть ім'я нашої держави, примножують її славу й образ країни, яка гідно виконує зобов'язання, взяті нею перед ООН. Хай і держава відповість їм турботою і любов'ю. Вже набило оскому говорити про малу зарплатню вертольотчиків за таку тяжку роботу. Із вересня 2008 року постановою уряду грошове утримання було збільшено на 30 відсотків. Але й після цього зарплата українських миротворців є найнижчою серед інших національних контингентів Місії ООН у Ліберії.

Олександр КЛИМЕНКО.

Фото автора.

Льотчик МІ-24 Олександр Широкопояс.

Льотчики Володимир Шлюхарчук та Петро Пліс.

1. Замовник торгів: Товариство з обмеженою відповідальністю "Ісіда" (ідентифікаційний код: 30277521)
1.1. Поштова адреса замовника: 83028, м. Донецьк, вул. Майська, 66.
2. Інформація про предмет торгів:
2.1. Лот № 1 Надання послуг по охороні майна ТОВ "Ісіда", що зберігається на СО Миронівсь-ка ТЕС БАТ "Донецькобленерго" (сmt. Миронівський).
3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане в газеті "Голос України" від 29.11.2008 № 229 (4479), а також на офіційному веб - сайті НКРЕ 29.11.2008 оголошення № 74437.
4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що визна- на найкращою (по лоту № 1) - **22.12.2008.**
5. Вартість по договору про закупівлю (з ураху- ванням ПДВ) щодо лоту **№ 1** - 2 088 000,00 грн. (два мільйона вісімдесят вісім тисяч грн. 00 коп.) на рік.
6. Інформація про переможця торгів:
- Щодо лоту № 1 - Товариство з обмеженою від- повідальністю "КОП" (код ЄДРПОУ: 31875840),
- 6.1. Поштова адреса переможця:
- 83054, м. Донецьк, вул. Собінова, б.149,
6.2. Телефон:
- (062) 345-26-14

1. Оголошення про проведення відкритих торгів
1. Замовник торгів: **ТОВ "Краматорськтеплоенерго"**
код за ЄДРПОУ 34657789
1.1. Поштова адреса **84305, Україна Донецька обл., м.Краматорськ, вул. Орджонікідзе,5.**
1.2. **Контактні телефони (06264) 3-97-39, 3-97-33 факс 3-12-67.**
1. 2. Інформація про процедуру надання послуг: **Відновлення асфальтного покриття після ремонту тепломереж та інших видів робіт, що виконуються ТОВ "Краматорськтеплоенерго".**
4. 3. Місце та спосіб отримання тендерної документації: **за поштовою адресою, надіславши письмовий запит або факс - повідомлення про бажання участі у відкритих торгах**
5. 4. Кінцевий термін подання - **20 січня 2009 року до 13-00.**
Голова тендерного комітету **С.І. Остапчук.**

ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Запорізькій області (69002, м. Запоріжжя, пр.Леніна,77, оф.95) та ліквідатор КП "Жит- лосеріс-5" повідомляють про проведення публічних торгів (аукціону) з реалізації майна підприємства-банкрута.
На публічні торги (аукціон) виставляється наступне майно розта- шоване за адресою: Запорізька область, м. Бердянськ, вул. Вере- щагіна, 14:
Лот №1: Приміщення загальною площею 36 кв.м. Початкова ці- на продажу 26052,00 грн., з ПДВ;
Лот №2: Приміщення загальною площею 51,9 кв.м. Початкова ці- на продажу 37248,00 грн., з ПДВ.
Гарантійний внесок в розмірі 10% від початкової вартості зарахо- вується на рахунок ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Запо- різькій області № 2600827020 в ЗОД "Райффайзенбанк "Аваль", МФО 313827, ЄДРПОУ 26252756. Заявки на участь в аукціоні приймаються до 23 січня 2009 р. включно. Договір купівлі-продажу укла- дається на підставі затвердженого протоколу проведення публічних торгів. Умови участі в аукціоні за телефоном: (061) 220-42-07.
Публічні торги (аукціон) відбудуться 29 січня 2009 р. об 11.00 за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95.

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) в порядку статті 53 Закону України «Про відновлення платоспроможності бор- жника або визнання його банкрутом» порушено провадження у справі №Б 15/341-08 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Метпром» (код ЄДРПОУ 32723917, 49000, м. Дніпропетровськ, пров. Шевченка, 3, банківські реквізити п/р 26006000000501 в філії №4 БАТ АКБ «Капітал», МФО 307338).
Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області від 18.12.2008 р. у справі №Б 15/341-08 введено процедуру санації строком на 12 місяців.
Керуючим санацією призначено директора ТОВ «Метпром» Цюцюпу Лілію Василівну, адреса: м. Дніпропетровськ, пров. Шев- ченка, 3, тел.: 8 (0562)32-07-51.
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Татаринову Юлію Вячеславівну, ліцензія АВ №081099. Тел.: (056) 7403254, адреса: 49082, м. Дніпропетровськ, вул. Рабко- ровська, 47.
Претензії кредиторів приймаються протягом місячного строку з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) 10.11.2008 р. порушено провад- ження по справі №19/301/08 про банкрутство Товариства з об- меженою відповідальністю «ВО Металресурс» (код ЄДРПОУ - 31161290, м. Запоріжжя, Ленінський район, вул. Північне шосе, 69-Б, ЗФ АКІБ «Укрсиббанк», рах. 26009001850000).
Розпорядником майна по справі призначено арбітражного ке- руючого Багмета Сергія Володимировича, ліцензія АВ №347107, адреса: м. Запоріжжя, вул. Північно-Кільцева, буд. 25, кв. 77.
Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Проводиться конкурс на право оренди державного індивідуального визначеного майна.
За інформацією щодо місцезнаходження, часу, умов проведення та кінце- вого терміну прийняття пропозицій учасників конкурсу, звертатись за телефо- ном: (044) 279-60-44.

Закрите акціонерне товариство "Одеський завод шампанських вин"
повідомляє про проведення загальних позачергових зборів акціоне- рів, які відбудуться "24" лютого 2009 року о 14:00 за адресою: м. Оде- са, Французький бульвар, 36.
Реєстрація акціонерів (їх уповноважених представників) буде здій- снюватися за місцем проведення зборів "24" лютого 2009 року з 12:00 до 14:00.
ПОРЯДОК ДЕННИЙ:
1.Внесення змін до Статуту ЗАТ "Одеський завод шампанських вин".
2.Надання повноважень Голові правління щодо підпису змін до Статуту ЗАТ "Одеський завод шампанських вин".
Для участі в зборах акціонерів при собі мати документ, що посвідчує особу. Представникам мати належним чином оформлені довіреності. Проекти документів щодо порядку денного можна отримати за адре- сою: м. Одеса, Французький бульвар, 36, тел. для довідок (048) 734-48-09 .

ЦІНИ ЗНИЖЕНІ! на вантажні автомобілі ГАЗ

до **20 000** грн.*

1% КРЕДИТ від річна ставка в грн. та **15% ЛІЗИНГ*** від перший внесок*

Без будь-яких комісій. Оформлення в місцях продажу.

Термін дії акційних програм – 15 грудня – 31 грудня 2008 р.

* Партнери – ТОВ ФК "Єврокарітал", ліцензія АВ №020858 від 12.06.2007р. видана ДЕРЖФІНПОСЛУГ України. ТОВ «АІС-Лізинг», ліцензія ФЛ № 259 від 01.11.2005 р. видана ДЕРЖФІНПОСЛУГ України. Детальні умови кредитування обговорюються сторонами при укладенні договору кредитування. Умови придбання автомобіля, надання послуг лізингу в місцях продажу та за телефоном "гарячої" лінії. Кількість автомобілів обмежена. Різниця ціни ГАЗ 31104-318 на 1.11.08 та 15.12.08 ** Ціна станом на 15.12.2008 р.

Відділ продажу ГАЗ Корпорації «АІС», тел.: (044) 390-20-40

8 800 508 50 00
безкоштовно в межах України зі стаціонарних телефонів

www.ais.com.ua

АІС
офіційний імпортер

Постановою Господарсько- го суду м. Києва від 04.12.2008 року №24/500-6 Товариство з обмеженою від- повідальністю «Авіста» (юри- дична адреса: 03056, м. Київ, вул. Індустріальна, 27, кім. 701, код ЄДРПОУ 31517935) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Лікві- датором банкрута призначено Товариство з обмеженою від- повідальністю Торговий Дім «Зовнішторгсервіс»(01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 18, код ЄД- РПОУ 34529744).
Заяви поточних кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголо- шення.

ФКМД ЗАТ "СК"УСГ" пові- домляє про втрату банківк полісів "ОСЦПВВНТЗ" під №№ВВ/2874449, 2874636, 2874684, 2874692, 2874712- 2874714, 2874878, 2874915, 2874976, 1031879-1031932, 1220280, 1220283-1220285, 1480835, 1480946, 1842956, 2619113, 2619123, 2619488, 2619489, 2619491, 2623018, 2623020, 2623052, 2623059, 2623076, 2623081, 2623082, 2623095, 2623096, 2623467, 2623481, 2623485, 2623488, 2623491, 2623496, 2623497; ВС/3476609-3476611, 3476646, 3476658 (загальною кількістю 142 шт.) Ці поліси вважати не- дійсними

Закрите акціонерне товариство "Одеський завод шампанських вин"
повідомляє про проведення за- гальних позачергових зборів акціо- нерів, які відбудуться "16" лютого 2009 року о 14:00 за адресою: м. Одеса, Французький бульвар, 36.
Реєстрація акціонерів (їх уповноважених представників) буде здійснюватися за місцем проведення зборів "16" лютого 2009 року з 12:00 до 14:00.
ПОРЯДОК ДЕННИЙ:
1. Внесення змін до Стату- ту ЗАТ "Одеський завод шам- панських вин".
2. Надання повноважень Голові правління щодо підпи- су змін до Статуту ЗАТ "Одеський завод шампан- ських вин".
Для участі в зборах акціоне- рів при собі мати документ, що посвідчує особу. Представникам мати належним чином оформле- ні довіреності.
Проекти документів щодо по- рядку денного можна отримати за адресою: м. Одеса, Французький буль- вар, 36, тел. для довідок (048) 734-48-09 .

Ухвалою господарського суду Чернігівської обл. (14000, м. Чернігів, пр. Миру, 20) від 15 грудня 2008 року було порушено провадження у справі №4/1766 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «РА-ТЕЛ» (ЄДРПОУ 25620175, вул. Одинцова, 17-А, м. Чернігів, 14030, р/р 26005301832820 в Промінвестбанк). Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Піддубка Дмитра Євгенійовича. Ліцен- зія Мінекономіки АВ №307462 від 17.05.07 року (м. Чернігів, пр. Миру, 42, кв. 45).

Постановою Господарського суду Дніпропетровської облас- ті (49600, вул. Куйбишева, 1-а, м. Дніпропетровськ) по справі №Б29/3-08 визнано банкрутом Сільськогосподарський коопе- ратив «Маяк», код ЄДРПОУ 03742831, адреса: Дніпропетров- ська область, Васильківський район, с. Добровілля. Ліквідато- ром призначено арбітражного керуючого Козаченко В. М. (49044, м. Дніпропетровськ, а/с 2725).

Постановою Господарсько- го суду м. Києва від 16.12.2008 р. у справі №23/298-6 ТОВ «ГЕОТЕКС» (02232, м. Київ, пр-кт Маяков- ського, буд. 91-Б, код ЄД- РПОУ 35222105) визнано бан- крутом та відкрита ліквідацій- на процедура, ліквідатором призначено ініціюючого кре- дитора ТОВ «СТУДІЯ АРТ-КЕ- РАМІК» (04050, м. Київ, вул. Артема, буд. 103, кв. 82). Ви- моги кредиторів приймаються протягом місяця з дня публі- кації оголошення.

Постановою Господарсько- го суду м. Києва від 16.12.2008 р. у справі №23/300-6 ПП «НОРДОС» (03134, м. Київ, вул. Булгако- ва, буд. 16, код ЄДРПОУ 33549424) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна про- цедура, ліквідатором призна- чено ініціюючого кредитора ТОВ «ПРАКТИКЕР» (04053, м. Київ, вул. Артема, буд. 37- 41). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 09. 12.2008 р. в порядку статті 53 Закону України «Про відновлення платоспро- можності боржника або визнання його банкрутом» порушено про- вадження у справі №Б 15/337-08 про банкрутство Закритого акціо- нерного товариства «Нікопольський завод сталевих труб «ЮТІСТ» (код ЄДРПОУ 30926951, 53201, м. Нікополь, пр. Трубників, 56, банківські реквізити: п/р 26003551680100 у ДОД БАТ «Райффай- жен Банк Аваль», МФО 305653).
Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області від 16.12.2008 р. у справі №Б 15/337-08 введено процедуру санації товариства строком на 12 місяців.
Керуючим санацією призначено голову правління ЗАТ «Нікополь- ський завод сталевих труб «ЮТІСТ» Есаулова Михайла Олексійовича (м. Нікополь, пр. Трубників, 56), тел.: (05662) 2-12-65, 2-12-60.
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Тата- ринову Юлію Вячеславівну, ліцензія АВ №081099. Тел.: (056) 7403254, адреса: 49082, м. Дніпропетровськ. вул. Рабкоровська, 47.
Претензії кредиторів приймаються протягом місячного строку з дня опублікування оголошення.

Закрите акціонерне товариство "Одеський завод шампанських вин"
повідомляє про проведення загальних позачергових зборів акціоне- рів, які відбудуться "20" лютого 2009 року о 14:00 за адресою: м. Оде- са, Французький бульвар, 36.
Реєстрація акціонерів (їх уповноважених представників) буде здій- снюватися за місцем проведення зборів "20" лютого 2009 року з 12:00 до 14:00.
ПОРЯДОК ДЕННИЙ:
1.Внесення змін до Статуту ЗАТ "Одеський завод шампанських вин".
2.Надання повноважень Голові правління щодо підпису змін до Стату- ту ЗАТ "Одеський завод шампанських вин".
Для участі в зборах акціонерів при собі мати документ, що посвідчує особу. Представникам мати належним чином оформлені довіреності. Проекти документів щодо порядку денного можна отримати за адресою: м. Одеса, Французький бульвар, 36, тел. для довідок (048) 734-48-09.

28—29 грудня — без істотних опадів. Температура вночі 5—11°, на Лівобережжі та в Карпатах місцями 12—15° морозу, вдень 3—9° морозу; на Закарпатті та Південному узбережжі Криму вночі 1—7° морозу, вдень близько нуля. У Києві також без істотних опадів. Температура вночі 6—11°, вдень 3—8° морозу.

КАРИКАТУРИСТ ПРОДОВЖУЄ ТЕМУ

Фото Андрія КОЦЮБИНСЬКОГО

Мал. Вадима СИМИНОГІ.

Чи знаєте ви?

Чи знаєте ви, хто такі донецькі? По-перше, вони свято вірять, що PR — це скорочення від «Партія регіонів». Ще вони знають, що живуть у час регі-оний, головний у них — донбатько, їхній предок — Дон Жуан (так-так!), а ім'я їм — регіон. І навіть у назві англійської столиці їм чується щось рідне. Отакі вони, донецькі, широкої душі хлопці. І книжки вони люблять читати... І навіть спонсували видання деяких. Наприклад, словника «Орфографія» і казки «Мишка-наружка».

Ірина ТКАЧЕНКО.

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Голоси з підземелля

Свободи слова багато, чесних голосів мало.

Чекаємо-с

Мало розпустити Верховну Раду, треба б іще й самоліквідуватися.

Залишки солодкі

Що наше життя? — Те, що залишається від їхнього.

Вік живи — вік учись!

Диктатуру пролетаріату ми

вже проходили, зараз проходимо диктатуру крадів-мільйонерів.

Єдиний

Жінці, яка обманює на всьому світі одного лише тебе, треба вірити.

Уточнення

Ми не раби, ми раби демократії.

Із спостережень

Життя чудове: не після другої, так після третьої...

Олександр ПЕРЛЮК.

Про вовка помовка...

Скільки московіта салом не годуй, його таки до кулемета тягне!

Праця по-темному

В дулах дерев — сови, в кабінетах — совки!

Одна проблема є

У нас немає жодних проблем з проблемами. Є проблема з грішми: крадуть їх паскуди, крадуть!

Поправочка, панове!

Минули джентельменські часи, коли істину шукали у вині.

Сьогодні її шукають у кишнях народу.

Законна віддаль

Віддаль між законом та громадянином вимірюється сьогодні товщиною гаманця останнього.

Три грації до влади!

Віра зникла, надія тільки на Бога, любов замінилась ненавистю!

Наш футбол

Рахунок 0:0 — атакуємо, 1:0 — обороняємось, а в додатковий час програємо!

Йосип БЛОСКУРСЬКИЙ.

ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

☞ *Стільки прекрасних квітів, що бракує жінок, яким їх можна подарувати!*

☞ *Ідеал рівності для багатьох: людина людині — вовк.*

☞ *Люби себе — ти теж непогана людина.*

☞ *Наша епоха — найкультурніша: всі дивляться телевизор і читають Червону книгу.*

☞ *Справжній учений — це вічний учень, прикутий до столу з асистенткою.*

☞ *Свобода і незалежність — великий крок уперед: багато малоросів стало малокацапами.*

☞ *Матеріалісти продаються тоді, коли їм це вигідно, ідеалісти — навіть собі.*

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

ДОШКА ПОШАНИ

Сезонні розцінки

Леонід Черновецький, міський голова Києва:

— Щоб потрапити на прийом особисто до мера, необхідно буде заплатити не менше 100 тисяч доларів. За зустріч з першим заступником Іреною Кільчицькою — близько 10 тисяч, зустріч з начальником земельного управління — близько 5 тисяч доларів.

Від чергового:
— *А кілер візьме набагато менше...*

Коляд-коляд...

Андрій Портнов, БЮТ:

— Я, громадянин, шкодую, що нашою країною керує розгублений і загнаний у кут чоловік, якого може спіт-

кати така ж доля, як і суддю Зварича: або за ґратами, або в бігах.

Від чергового:

— *Те, що ви кажете, завжди звучить як колядка...*

Сила є...

Віктор Янукович, лідер Партії регіонів:

— Але, як-то кажуть, що з бика, що з козла нема молока. Та бик є бик, і це — сила.

Від чергового:

— *І ця сила намагається весь час добути молоко з КАЗлів...*

На двох стільцях

Юлія Тимошенко, Прем'єр-міністр України:

— Я чітко заявляю, що я перебуваю в опозиції до таких чиновників, як Президент України, глава Національного банку...

Від чергового:

— *Уточніть для народу: ви при владі по парних чи по непарних?*

Справжні люди

Михайло Чечетов, Партія регіонів (про протистояння Прем'єра і Президента):

— Народ уже чекає, хто ж із них ко-го перший «відправить» по-справжньо-

му, чесно назве вголос справжніми словами.

Від чергового:

— *Тепер нарешті зрозуміло, кому кортить писати справжні слова на парках-нах.*

З життя акваріума

Віктор Ющенко, Президент України:

— Потрібно, щоб парламент працював, як акваріум...

Від чергового:

— *Уявляю собі цю картину: великий акваріум, повний голих обранців. Депутатська меншість шукає місця для нересту, а більшість тим часом жере ікру!*

Мал. Михайла САЧКА, Миколи КАПУСТИ, Василя ФЛЮРКА, Вадима СИМИНОГІ.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Наступний номер газети «Голос України» вийде 31 грудня

Редактор номера Віталій СУДДЯ. Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ. ► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ► Рукописів не повертаємо. ► Листування з читачами — тільки на сторінках газети. ► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове. P Платні матеріали.	Засновник — Верховна Рада України Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р. Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955. Передплатна ціна на 2008 рік: для фізичних осіб — 6,00 грн. та 4,00 грн., для підприємств і організацій — 20,00 грн на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.	Загальний тираж 161000. ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 3380 Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Газета виходить з 1 січня 1991 року.	Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62. E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»	
--	--	--	---	--